

הישיבה

מוקד הישיבה לרשותך: 18-20-1800

י"ל ע"י ארגון "אחינו" הקבלן 45 ירושלים 02-5609025

הגליון לבן הישיבה

גליון מס' 95

תוך כדי שאנו פוסעים בבנין הישיבה, אנו רואים את רבי אריה פינקל זצ"ל צועד בסמיכות אלינו, אמרנו זה לזה, הנה יש לנו את מי לשאול, אך התלבטנו אם זה הזמן והמקום המתאים, שמא הוא ממחר ל'ועד' או שיעור וכדו', ולכן הקדמנו בשאלה האם יש לרב כרגע שהות וזמן כדי שנציע בפניו את הדברים?

מאצילות מידותיו של הגה"צ רבי אריה פינקל זצ"ל

מאת: הרב אברהם פוקס

וכך אכן היה, אלא שתמיד רבי אריה כבר חיכה לי, מקדם את פני בחיך ובברכת 'בוקר טוב חנוך', ולעולם לא יוותר על 'תודה רבה חנוך' ביציאתו מהמכוננית. כשהגיע החורף ובוחוץ מנשבות רוחות, והקור הירושלמי מורגש היטב ובפרט בשעות מוקדמות אלו, גם לעיתים יורדים גשמים, הרגשתי לא בנוח שהוא מחכה לי כשהוא חשוף כך למזג האוויר, אז ביקשתי מכבוד הרב, שלא יחכה לי, אלא אני יצלצל אליו כשאגיע, אבל הרב לא הסכים לשמוע על כך, ואמר שזה בסדר והוא ימשיך לחכות.

בבחרותי זכיתי ללמוד בישיבת 'מיר' הנודעת בשכונת בית ישראל שבירושלים. באותם ימים הגה"צ רבי אריה פינקל זצ"ל היה מוסר שיעורים בישיבה, מדובר על הימים שלפני הקמת ישיבת 'מיר ברכפלד', הבחורים זכו לשמוע ממנו שיחות ולהתבשמ מעצותיו וממאור הפנים התמידי שהיה נסוך עליו.

יום אחד סיימתי את ה'סדר' בישיבה עם החברותא בהתלבטות בדבר שלמדנו וסיכמנו שהדבר מצריך עדיין בירור וליבון. תוך כדי שאנו פוסעים בבנין הישיבה, אנו רואים את רבי אריה פינקל זצ"ל צועד בסמיכות אלינו, אמרנו זה לזה, הנה יש לנו את מי לשאול ולהציע בפניו את הספק שלנו, אך היתה לנו התלבטות אם זה הזמן והמקום המתאים, שמא הוא ממחר ל'ועד' או שיעור וכדו', ולכן הקדמנו בשאלה האם יש לרב כרגע שהות וזמן כדי שנציע בפניו את הדברים? רבי אריה חיך את חיכוך הכובש ואמר: וכי הזמן הוא שלי שאני יכול לומר 'יש לי זמן'? אבל תשאלו מה שרציתם לשאול... וכך בדרך אגב לימדנו על יוקר הזמן של כל אחד ואחד.

לימים, כשנוסדה ישיבת 'מיר ברכפלד' והגה"צ רבי אריה נשלח לכהן בה פאר כראש הישיבה, הוא היה נוסע מביתו שבירושלים כל בוקר לישיבה. ר' חנוך ביטון הופקד על המשימה לקחתו ברכבו. וכה סיפר לי ר' חנוך: הזמן שסוכם עימי לבוא אליו היה 6:20 בבוקר,

במשך שנות פעילותי בעולם הישיבות בכלל, ובעולם הקירוב בפרט, שמעתי פעמים רבות מראש ישיבת 'אהבת אהרן' הגאון רבי בצלאל אדלשטיין שליט"א, ואף נוכחתי לראות זאת עין בעין בעשרות מקרים, שאלה בלבד הם הסיבות להצלחה ולהשתלבות הטובה ביותר בעולם התורה...

בזכות איזו מעלה, לדעתכם, מתוך רשימת המעלות הבאה יצליח רוני, בחור מתחזק שנכנס זה עתה לעולם הישיבות, בעולם התורה?

מאת: הרב ישראל ליוש

יש לי שאלה עבורכם: בזכות איזו מעלה, לדעתכם, מתוך רשימת המעלות הבאה יצליח רוני, בחור מתחזק שנכנס זה עתה לעולם הישיבות, בעולם התורה?

1. כשרון גדול, 2. יכולת ריכוז מצוינת, 3. כח התמדה מיוחד, 4. מדות טובות, 5. רצון חזק, 6. שאיפות גבוהות, 7. יראת שמים טהורה...

האם הכישרון העצום, הוא אשר יגרום לו להצלחה בתורה, המצריכה עיון רב ומוח חזק להבנת סברות ולחידוש חידושים? או שמא דווקא השאיפות והרצון הם המנוע להצלחה, וכל השאר הם רק כלי העבודה, ובלי מנוע, הרי אי אפשר לנוע?

אולי הריכוז וההתמדה הם העניין? ובכלל הרי אם אין יראה אין תורה, אז יתכן שה'יראת שמים' היא היסוד והבסיס בעבודת ה' ורק בזכותה הוא עתיד להצליח?

יש לי חדשות עבורכם: במשך שנות פעילותי בעולם הישיבות בכלל, ובעולם הקירוב בפרט, שמעתי פעמים רבות מראש ישיבת 'אהבת אהרן' הגאון רבי בצלאל אדלשטיין שליט"א, (ישלח לו השי"ת רפואה שלמה במהרה), ואף נוכחתי לראות זאת עין בעין בעשרות מקרים, שהמדות הטובות והלב הטוב הם הסיבות להצלחה ולהשתלבות הטובה ביותר בעולם התורה...

אין ספק, כשרון והתמדה הם כלים חשובים ונצרכים לעליה בתורה. יראת שמים היא ודאי תנאי שבהעדרו לא יעלה האדם אף למדרגה הראשונה, אבל המציאות מוכיחה שבלי מדות טובות שיוקדמו לכל המעלות הללו, אי אפשר להתקדם...

ולא רק זאת, במקרים רבים, הלב הטוב, העין הטובה, החשיבה על הזולת וההתחשבות בצרכי הכלל, היו סולם איתן ויציב, אף עבור אלו שלא היה להם מספיק מהכישרונים האחרים שלכאורה יותר קשורים להצלחה בלימוד. וכן ההיפך, אף מי שזכה למתנת הק-ל בכישרון, ריכוז, שאיפה והתמדה, הוא נתקע אי שם באמצע הדרך, כי הוא לא שיפר את מידותיו והירבה לעסוק בעצמו, כמובן על חשבון הדאגה לזולת...

הג"ר בצלאל אדלשטיין הביא תמיד את דבריו של ראש מדרשיה שזכה להכניס תלמידים רבים להיכלי הישיבות: "אני מברר מי מהנערים לוקח את אחיו הקטן לגן או מוציא אותו מהמעון ובו אני

משקיע את מירב כוחותיי כדי שיכנס לישיבה... לאלו יש עתיד מבטיח יותר..."

המציאות הזו חזקה מכל הסבר. הניסיון רב השנים של ר' בצלאל, לא מצריך ראייה נוספת, או ביאור וטעם, אבל אולי אם נבין את התופעה הזו, נוכל ללמוד ממנה עוד ולשפר את מידותנו, כדי שגם אנחנו ניכלל ברשימת המצליחים...

כלל 'גדול' יסד רבי עקיבא בתורה: "ואהבת לרעך כמוך". כאשר בא הגר להלל וביקש ממנו ללמוד את כל התורה על רגל אחת, הוא גם אמר לו אותו כלל: "ואהבת לרעך כמוך, מאי דעלך סאני לחברך לא תעביד, ואידך פירושא זיל גמור..."

מה יש בכלל הזה שכל כך מגדיל אותו? כלל גדול!... מדוע בחר בו הלל כהוראה היחידה אותה הוא לימד את המתגייר, ואת שאר הכללים הוא שלח אותו ללמוד לבד?

בכרכים המוקפות חומה מימות יהושע בן נון ובעיירות גדולות קוראים את המגילה בט"ו. הגמ' מבארת ש'עיר גדולה' היא לא הגדולה בכמות, אלא עיר שיש בה עשרה אנשים שבטלים ממלאכתם לתפילה או ללימוד תורה. 'גדלות' היא לא מידה כמותית, 'גדלות' זו מעלת איכות.

הוא מקבל הוא היפוך הצווארון! לא רק שזה אינו מעשה למעלות אלא אדרבה, הוא רק מראה על עניות הדעת שקיימת אצלנו, עד שצריכים להגיע לכאלה מעשים כדי שבחור יקבל חיזוק מסביבתו! בהמשך מספר הרב המניק שהמשיג רבי שלמה וולבה זצ"ל היה מספר בהתרגשות, שכאשר

למד בישיבת מיר בפולין, עבר לפני התיבה בתפילות מוסף של הימים הנוראים אחד מבוגרי הישיבה שכיהן כראש ישיבה והיה אדם גדול מאד, וכאשר היה ניגש לעמוד - פניו להטו והאדימו כאש מאימת הדין!

באחת השנים חלה חבר החדר של הרב וולבה ביום כיפור. והנה כאשר הגיע זמן תפילת מוסף, ניגש אליו החזן בדרכו אל העמוד כשכולו רטט וזיע, ושאלו לשלום חבר החדר. הרב וולבה השיב שמאז שהלך לתפילת

שחרית עדיין לא ראה אותו, ובדעתו ללכת לבקר לאחור תפילת מוסף.

"חבר החדר שלך חולה, ואתה עסוק בתפילה?" התפלא החזן. "גש מיד עכשיו לראות את שלומו!" הוא שמע בקולו של החזן והלך לחדר, ושם גילה שהכול כמהפכה אחת גדולה: בחירי הישיבה רבי שמואל חרקובר ורבי לייב מאלין זצ"ל היו שם, רבי לייב מדד לו חום, ולאחר מכן הם דנו בנייהם האם לתת לו שתיה בשיעורים או לא. וכל זה לפני תפילת מוסף של יום כיפור! כך נראית אכפתיות ותשומת לב אמיתית!

אווירת ה'ואהבת לרעך כמוך' לא צמחה בישיבת מיר, סתם כך, מהאוויר, המשגיח רבי ירוחם חינוך לכך...

פעם הייתה פשיטה של המשטרה על הישיבה, וכל אחד מהבחורים הוצרך להציג בפני השוטרים את תעודת הזהויה שלו ואת רישיון השחייה שלו ב'מיר'. לכולם היו את המסמכים הדרושים, מלבד לרבי שלמה קרליץ זצ"ל שדירתו היתה במקום אחר, והשוטרים ליוו אותו לאכסנייתו, ורק כאשר הראה להם את המסמכים פטרוהו לשלום.

למחרת נעמד רבי ירוחם בבית המדרש והודיע שיש לסגור את הישיבה! מה קרה? היתכן ששוטרים לקחו בחור לדירתו, דבר שהוא פחד מוות, ולא עלה בדעת אף בחור להתלוות אליו? אם לאף אחד לא אכפת מהצער שלו - צריך לסגור את הישיבה!

כשזו היתה האווירה הכללית בישיבת מיר, אין פלא שלפני תפילת מוסף של יום כיפור הלכו בחירי התלמידים לדרוש בשלומו של תלמיד חולה...

כשאנו קוראים בפרשיות אלו על מעשי החסד של אברהם אבינו, מוטל עלינו להתבונן וללמוד היטב את דרכיו ולילך בדרכו.

הבה נשמע לעצתו של הלל ונאמץ את הכלל הגדול של רבי עקיבא, נאהב את זולתנו ונרבה בכבודם, נראה את מעלתם ונטה את ליבנו אל לבם, כך נהיה 'בני אדם' וניסק אל על אל פסגת השלמות.

'ואהבת לרעך כמוך' הוא לא כלל גדול בגלל כמות הפרטים שבו, הוא כלל גדול באיכותו, משום שהוא יסוד באישיותו של האדם. עוד לפני שהוא זוכה בכלי העבודה, כמו כשרון, ריכוז, חכמה, בינה או יכולת התמדה, הוא צריך להיות 'אדם' הראוי לשימוש בכל הכישורים הללו...

נמשיל זאת לבנאי מוכשר במיוחד, שעומד לבנות קיר, יש לו את כלי העבודה האיכותיים ביותר ואת הלבנים הכי משובחים, אך אם הקרקע שעליה אמור הקיר להיבנות רכה או עקומה, לא יעזרו לו כישוריו וכליו, כי הבסיס חסר...

אדם בלי מידות, חסר ב'אדם' שבו וכישוריו לא יועילו לו, זה מה שלימד הלל את המתגייר, דע לך! כאשר אתה בא לעולם היהודי, תרי"ג המצוות הם אכן המרכז, ועליך להשקיע רבות כדי ללמוד אותם, כי בלי לקיימם לא תהיה יהודי, אבל לפני כן, עליך להיות בן אדם, כדי שתוכל להתחיל ללמוד את כל המצוות, ולהיות בן אדם, זה 'מדות טובות', ואהבת לרעך כמוך... מה ששנוי עליך אל תעשה לחברך... רק אם אתה מבין את זה ותשתפר בזה, תוכל להתחיל ללמוד את כל השאר, תרי"ג מצוות וחוקי התורה...

בספר 'המגביה' לשבת, ועדים מפי הגאון הצדיק רבי ישראל מאיר המניק זצ"ל, משגיח ישיבת 'יד אהרן', מופיע אודות המעשה המפורסם על אדם שקיבל מכתן הזמנה לחתונה, ומאחר ולא הכיר את החתן כלל, הלך לפגוש אותו ולברר באופן בלתי אמצעי מדוע זכה להזמנה ממנו. כאשר שאל על כך את החתן, ענה לו זה בהתרגשות: "אתה עוד שואל? הרי אתה הצלת אותי! הייתי בתחילת דרכי בישיבה, וכיון שלא מצאתי את מקומי ואיש לא התייחס אלי, החלטתי באחד הימים שלאחר תפילת מנחה אני ניגש לראשי הישיבה ומודיע להם שאני עוזב את הישיבה.

לאחר התפילה, עשיתי את דרכי לכיוון ה'מזרח', ואני מרגיש שמישהו נוגע בצווארון שלי. התברר שהצווארון שלי היה הפוך, ואתה שמת לב לזה וסידרת לי אותו. כל כך התרגשתי שיש מישהו שאכפת לו ממני, עד שהחלטתי לדחות את העזיבה, ולאחר זמן נרגעתי ונשארתי בישיבה והצלחתי בה מאד, ולכן אני מזמין אותך לחתונה שלי...!"

המעשה הזה מסופר למעלותא, אומר הרב המניק, אבל לדעתי הוא מבטא גריעותא שבגריעותא, המסר שמביאים מהסיפור הזה הוא, שאי אפשר לזלזל במעשה הקטן ביותר, כי אף פעם אי אפשר לדעת מה הוא יכול לפעול ועד כמה הוא חשוב.

אך אני אומר על כך, מבהיר הרב המניק, ה' ירחם! תצילנה אוזניים משמוע!! היתכן שיהיה מצב בישיבה שבחור זועק נואשות ליחס כלשהו, עד שהוא נאלץ להסתפק בפירורו של יחס וסידור של צווארון מציל אותו? היכן היחס המינימלי של "בוקר טוב"? לאן נעלמה השאלה הפשוטה "מה נשמע"? מדוע איש לא שאל אותו "איך אתה לומד"? "במה אפשר לעזור לך"? זה לא קיים! היחס היחיד שאותו

אנחנו לעזרתך בכל ענין ונושא בדרכך לעלות מעלה מעלה.
צוות מורחב של 'מוקד הישיבה' לעזרתך בכל יום בשעות הערב
בין השעות 7:30 - 10:30 בערב ★ שיחת חינם

1-800-20-18-18

אני אתן לך מתנה", הסביר לי רבי ראובן קרלנשטיין זצ"ל, "אבל אני מבקש שלא תיעלב... בסדר? תבטיח לי שלא תיעלב...". "למה שאני איעלב ממתנה? לא הבנתי מה הוא רוצה, והוא, רבי ראובן מבקש ממני שוב שלא איעלב. עד שהבטחתי לו שאני לא מתכוון להיעלב

מגיד המישרים הגאון רבי אליעזר יוטקובסקי שליט"א,
בסיפור מרתק על מתנה מפתיעה ומצוות בשמחה

יעקב א. לוסטיגמן

בשיחה שקיימנו עם מגיד המישרים הג"ר אליעזר יוטקובסקי שליט"א ביקשנו ממנו לעסוק בנושא של קיום המצוות בשמחה, הרב יוטקובסקי נענה לבקשה, והזכיר את דברי הכתוב בפרשת הקללות שחלילה וחס יבואו הקללות "תחת אשר לא עבדת את ה' אלוקיך בשמחה ובטוב לבב", כלומר שעבודת ה' שלא על ידי שמחה, לא רק שהיא אינה נעלה ומרוממת כמו עבודת ה' מתוך שמחה, אלא שהיא אפילו מהווה פגם של כמש, ואדם שעובד את ה' שלא בשמחה, עלול להיענש על כך חלילה וחלילה.

'עכשיו מדברים על הבחירות' פותח מגיד המישרים את דבריו, "אני כבר מזמן רציתי להציע לשלוחא דרבנן שמחוקקים חוקים וכדו', להגיש הצעת חוק מאוד יעילה. לחייב כל נהג, להחזיק בכיס שלו 'רב קו', ופעם בחודשיים תוטל עליו חובה לנסוע בתחבורה הציבורית. 'וכל כך למה? כי כשהנהגים בעלי הרכבים יעמדו בתחנות האוטובוס בקיץ או בחורף, יצברו בחום השמש או יצטנפו מתחת לגג הדולף מי גשמים, יביטו על השעון עשרות פעמים ולבסוף יידחקו לתוך אוטובוס עמוס לעייפה ויצטרכו לנסוע כל הדרך בעמידה - חזקה עליהם שהם ייקחו יותר טרמפים...

"כי הרי איך זה עובד? השבע לא מבין את הרעב, העשיר לא מבין את העני, האיש שחם לו לא מבין את זה שקר לו...

"תארו לעצמכם מצב שבו אוטובוס נוסע מבני ברק לירושלים, כולם רוצים להגיע לברכת כהנים בכותל המערבי, בחול המועד סוכות. אנשים עולים ועולים, האוטובוס מתמלא בכל תחנה בעוד ועוד אנשים, עד שבתחנה הראשונה של רחוב עזרא, הוא כבר מלא עד אפס מקום, ואנשים עומדים בין הספסלים לכל אורך האוטובוס.

"עכשיו עובר האוטובוס ליד התחנה השניה ברחוב עזרא. מה אתם אומרים? הנהג צריך לעצור בתחנה ולהעלות עוד נוסעים, או שעדיף שפשוט יתעלם מהם ומשיך בדרכו, והם יחכו לאוטובוס הבא???

"התשובה היא שזה תלוי איפה אתם נמצאים. אם אתם נמצאים באוטובוס הצפוף והעמוס, סביר להניח שאתם חושבים שהאוטובוס כבר עמוס מדי, הוא באמת מאוד עמוס, אין מקום להכניס סיכה. אם עכשיו תעצור בתחנה, הרי לא כולם יצליחו לעלות, ואז יהיה

בלגאן, חלק יעלו וחלק לא, זה יעכב את כל האוטובוס בעוד רבע שעה, וכולם יאחרו את ברכת הכהנים המרכזית בכותל.

"אבל אם אתם נמצאים בתחנת האוטובוס, איך אתם מסתכלים על האירוע??? האוטובוס לא כזה מלא, יש מקום לעוד אנשים שיכולים לעמוד שם, ברור שיש כמה ילדים שיושבים ואפשר להושיב אותם על הברכיים של האבות שלהם, למה שלא יעצור בתחנה? איזו חוצפה!!!

"בקיצור, הרעיון ברור, הכל תלוי בפוזיציה. כל אחד רואה את העולם מהמקום שבו הוא עצמו נמצא, ולכן, אם הנהגים יסעו מדי פעם בתחבורה הציבורית, אני בטוח שאחוז ההיענות שלהם לעזרתם של עוצרי הטרמפים יהיה גבוה הרבה הרבה יותר."

סודם של דרשנים מוצלחים

בכל מקרה, ממשיך הרב יוטקובסקי לספר, "אני עצמי משתדל מאוד לעצור לטרמפים, ולא בגלל שאני נוסע בתחבורה הציבורית, אלא בגלל שכדי למסור דרשות, אני צריך הרבה סיפורים. הרי אמרו חז"ל 'לא המדרש עיקר אלא המעשה'. וכדי לספר סיפורים, אני חייב לקחת אנשים ברכב, זה הזמן שבו אנשים מספרים כבדרך אגב וכלאחר יד, את כל הסיפורים הכי מעניינים והכי יפים. ועכשיו רבותי, גיליתי לכם את יסוד היסודות של מקצוע הדרשנות... רוצים

להיות דרשנים מבוקשים? תתחילו לאסוף טרמפיסטים, ותקשיבו למה שיש להם לספר.

"בכל אופן, לקחת טרמפיסט אחד כזה מרחוב חזון איש בבני ברק לכיוון רחוב חדושי הרי"ם, יהודי חביב מאוד ונחמד מאוד. הוא כנראה פעם שמע איזו דרשה שלי, או שראה את התמונה ב'לקראת שבת', ומיד זיהה אותי: "אתה יוטקובסקי, נכון?", אישרתי את דבריו, והוא אמר לי, שיש לו סיפור יפה לספר לי."

"היהודי הזה התגורר בניין שבו התגורר הגאון רבי ראובן קרלנשטיין זצ"ל. מי שידע, רבי ראובן היה יהודי שמלבד עצם גאונותו הגדולה בכל חלקי התורה, ומעבר ליראת השמים המופלגת שלו, היתה לו חיבה עצומה למצוות. הוא היה שמח בכל מצווה בצורה מופלאה.

"מספרים עליו שכשהוא נסע במונית, ובסיום הנסיעה הנהג היה עוצר את המונה ומבקש 38 שקלים ושמונים אגורות כשכר עבור הנסיעה, היה רבי ראובן שולף את הארנק בשמחה עצומה, ומכריז בקול גדול 'ביומו תתן שכרו', ולפעמים היה מתחיל לשיר ואפילו לרקוד קצת על כך שזכה לקיים את המצווה החשובה הזאת..."

"בחג הסוכות, רבי ראובן זצ"ל היה יושב כל החג בסוכה, כמעט לא יצא ממנה, רק כדי להתפלל וכדו'. חוץ מזמני התפילות הוא היה יושב בסוכה ושמח בכל רגע שהוא זוכה לקיים את המצווה. הוא היה מחבק ומנשק את הסוכה, זה היה דבר מדהים לראות את האהבה העצומה שהוא אהב את הסוכה שלו."

"בכל אופן, מספר לי השכן סיפור מדהים, שממנו אני רוצה להוציא את הנקודה העיקרית שלנו, איך צריכים להתייחס לקיום המצוות, וכך היה המעשה."

כמה נכדים בסורג אחד

"כשהיו הילדים שלי קטנים", מספר אותו שכן של רבי ראובן, "התקנו סורגים בביתנו, ומאחר והדירות בבני ברק צפופות ביחס למספר הילדים הממוצע למשפחה, עשינו 'סורגי בטן' שבולטים מעט החוצה, ואפשר להושיב שם שבעה או שמונה ילדים שיראו את ה'אוטו זבל' עושה את מלאכתו, ואת הסודני שמנקה את המדרכה ברחוב ממול. מה כבר אפשר לראות בבני ברק???"

"דרכם של סורגים אלו שהם שימושיים מאוד, לשהות הילדים בהתחלה, כשההורים מתבגרים והילדים גדלים מאכלס כזה סורג בטן איזה 34 נכדים, כשהסבא והסבתא מזדקנים עוד יותר נכנסים שם 98 נינים בלי עין הרע, על כל עם ישראל כהנה וכהנה."

"אבל כמה ש'סורגי בטן' זה דבר נפלא, יש בהם גם חיסרון קטן. כשמגיע חג הסוכות והשכן מלמטה בונה סוכה, הסורג הזה עלול לעשות לו 'נערווים'. יש חוששים לכך שאומרים 'לבוד' בין סורג לסורג, וממילא צריך להתייחס לכל שטח הסורג כאל פלטה אחת גדולה של מתכת שעומדת מעל הסכך של השכן מלמטה והיושב מתחת לסורג הזה, בספק אין זה נקרא שהוא יושב בסוכה."

"יש הפותרים את הבעיה הזאת על ידי כך ששמים סכך כשר על גבי הסורג, ואז הברזל של הסורג בטל לסכך הכשר שמצטרף בחיוב רמי' לסכך של סוכת השכן מלמטה ושלוש על ישראל."

"במשך השנים רבי ראובן קרלנשטיין לא אמר לנו מילה אחת לגבי הסורג", מספר לי הטרמפיסט שזכה להיות שכנו של רבי ראובן זצ"ל. "אבל כשהילדים גדלו, והסורג הזה כבר לא היה כל כך שימושי, הגיע רבי ראובן לדלת ביתנו, נקש בדלת וביקש לשוחח איתי."

"הוא ביקש ממני טובה אישית. "אם לא אכפת לכם, ואם זה בסדר מצדכם ואם זה לא מפריע לכם, ויש את נפשכם לעשות איתי חסד, אני מבקש אולי תואילו להסכים שאני אביא מסגר שיחליף לכם את ה'סורג בטן' בסורג ישר, וכך הסוכה שלי תהיה יותר מהודרת, כמובן שאני אשא בכל העלויות ואתם לא תצרכו לשלם אפילו לא שקל אחד בודד."

"לא הייתי צריך להתלבט הרבה", מספר השכן, "כמובן שהסכמת בשמחה, ואמרת לי רבי ראובן שאני שמח שיש לי חלק בקיום מצוות הסוכה שלו, שכידוע היתה בהידור רב ובשמחה עצומה. אשרי ואשרי חלקי שזכיתי לכך..."

"עברה שנה תמימה, ובערב יום הכיפורים של השנה הבאה, רבי ראובן שוב נקש בדלת. הוא כבר לא היה בריא, בדרך כלל היה מתנייד על גבי כסא גלגלים, אבל הוא התאמץ מאוד כדי לבוא לביתי..."

"פתחת את הדלת, קיבלתי את פניו בכבוד גדול, ורבי ראובן אומר לי שהוא חייב לי הכרת הטוב ולכן הוא רוצה לתת לי מתנה..."

"הכרת הטוב? לא הבנתי על מה הוא מדבר, ורבי ראובן הזכיר לי את העניין עם הסורג. אני אמרתי לו שמאחר ובסך הכל הוא החליף לנו בסורג חדש ויפה יותר, לא עשיתי לו שום טובה ובוודאי שהוא לא חייב לי הכרת הטוב."

"אבל הוא התעקש. אני חייב הכרת הטוב אני חייב הכרת הטוב, הוא בשום אופן לא הסכים לקבלם את הטענה שלא גמלתי אותו שום חסד..."

"נו, בסיידר, הכרת הטוב, אני מוכן. אבל מה הוא רוצה ממני. הצצתי לראות אם מהכיס שלו מבצבצת איזו מעטפה עם סכום נכבד של כסף, וקצת התאכזבתי לגלות שלא. אולי הוא מחביא מאחורי הגב איזו מתנה עטופה יפה? גם לא! הוא בא בידיים ריקות. אז איזו מתנה הוא רוצה לתת לי???"

מתנה שאינה מעליבה

"אני אתן לך מתנה", הסביר לי רבי ראובן, "אבל אני מבקש שלא תיעלב... בסדר? תבטיח לי שלא תיעלב..."

"למה שאני איעלב ממתנה? לא הבנתי מה הוא רוצה, והוא, רבי ראובן מבקש ממני שוב שלא איעלב. עד שהבטחתי לו שאני לא מתכוון להיעלב."

"מאחר ואנחנו שכנים ואנחנו גרים באותו בניין", הוא אמר לי, "יצא לי לראות אותך כמה וכמה פעמים כשאתה יוצא מהבית לתפילה בשעה תשע וחצי וגם קצת יותר מאוחר."

"אני שוב מבקש שלא תיעלב... אתה מבטיח שלא תיעלב???"

"הבטחתי לו שאני לא נעלב. נכון, לפעמים אני קם מאוחר. זה קורה. זה אומנם לא נעים, אני ממש לא מתגאה בזה, אבל בכל זאת, זאת

ותבטיח לי שמהיום, ערב יום הכיפורים זה, ועד ערב יום הכיפורים הבא עלינו לטובה בשנה הבאה, לא תחמיץ אפילו פעם אחת את מצוות קריאת שמע בזמנה. תבטיח לי! אתה תעמוד בהבטחה שלך, וזאת תהיה המתנה שלי אליך, אני אזכה אותך בשנה שלמה של אמירת קריאת שמע בזמנה, זאת מתנה הולמת ליהודי שהסכים להחליף את הסורג שלו, כדי שהסוכה שלי תהיה יותר מהודרת..."

הסורג המיוחד

"אני כבר מזמן הגעתי לרחוב חידושי הרי"ם, לכתובת שבה היהודי שהתגלה כשכנו של רבי ראובן קרלנשטיין זצ"ל היה אמור לרדת. אבל הסיפור היה כל כך מרתק וכל כך חשוב, שעצרת את הרכב בצד הדרך, והקשבתי לו בשקיקה.

"עברו מאז כבר שמונה שנים", סיפר לי הטרמפיסט... "אני רוצה לומר לך הרב יטקובסקי שמאז ועד היום לא הפסדתי אפילו פעם אחת אמירת קריאת שמע בזמנה. רבי ראובן אכן נתן לי מתנה יקרה מפי ומפנינים. הוא נתן לי את המתנה הכי טובה שקיבלתי אי פעם מיצור בשר ודם. אני מודה ומהלל לקב"ה על כך שהיה לי שכל לעשות ב'סורג בטן' בסלון הבית בצעירותי, כדי ששנים אחר כך אזכה לקבל כזאת מתנה נפלאה תמורת החלפתו בסורג ישר..."

"ולעניינינו", מסכם הרב יטקובסקי את דבריו, "הסיפור הזה מראה לנו למה רבי ראובן היה שמח במצוות. הוא הסתכל על כל מצווה כמו על ניצול הזדמנות. זה כאילו שאתה צועד בשדה ענק עם הרבה עצים שעליהם גדלים יהלומים, ואתה פשוט קוטף יהלומים וממלא בהם אוצרות נצח. עוד קריאת שמע בזמנה, עוד רגע של ישיבה בסוכה, עוד נענוע בלולב, עוד מילת טובה שאתה אומר ליהודי מסכן או אפילו לסתם יהודי שאינו מסכן. סתם לעשות טוב לבנאדם, לשמח יהודים, בחג ובכל ימות השנה. איזה אוצר! עוד מצוה! עוד יהלום! איך אפשר ללכת עם 'פרצוף תשעה באב' כשאתה יודע שבכל רגע אתה זוכה בעוד ועוד מצוות ויהלומים נצחיים??? כשמתכלים כך על החיים ועל קיום המצוות, אי אפשר שלא לקיים אותן בשמחה עצומה."

מציאות וברור לי שאני לא היחיד שידע על כך...

"המשיך רבי ראובן והצליף בי במתק לשונו... "אז לפי השעה, ולפי העובדה שזה נראה שאתה ממש הרגע קמות מהמיטה ואתה רץ להתפלל, אני מסיק מסקנה, אולי בטעות, אבל כך זה נראה לי, שקורה לפעמים שאתה מפספס את קריאת שמע בזמנה רח"ל...". "עכשיו התחיל רבי ראובן להסביר לי כשדמעות בעיניו, מה החשיבות העצומה של קריאת שמע בזמנה, שהקורא את שמע בזמנה ומדקדק באותיות מצננים לו את אש הגהינום... "אתה יודע מה זה אומר? איזו זכות נפלאה יש באמירת קריאת שמע בזמנה, ואתה מפסיד את זה לא פעם ולא פעמיים... אוי, אתה לא מבין מה זה. כשיבוא יומך ויקראו לך לתת דין וחשבון על מעשיך, אתה תצרח ותתחנן שיתנו לך לקרוא עוד קריאת שמע אחת בזמנה, אבל זה יהיה מאוחר מדי. הרי אפילו הגאון הקדוש מווילנא שכל ימיו היו בתשובה ותפילה ותורה ועבודת ה', הוא בכה לפני שנפטר על כך שבעולם הזה הוא יכול בקלות לקיים מצוות ציצית ובעולם הבא, אין בו שום התקדמות בעבודת ה', אי אפשר לקיים שום מצווה. אוי ואבוי לנו על כך מצווה שהפסדנו כאן בעולם הזה כשעוד יכולנו לקיים אותה..."

"אני עמדתי נדהם. לא הבנתי מה רבי ראובן רוצה ממני. הוא בא לתת לי מתנה ובמקום זאת מעורר אותי על הנושא של קריאת שמע שכמובן זה נושא מאוד מאוד חשוב ואני מסכים עם כל מילה שהוא אומר, אבל ממתני רבי ראובן דופק לשכנים בדלת ומעורר אותם על חטאיהם??? זה ממש לא דבר שגרתי... ו.. איפה המתנה שהוא דיבר עליה..."

"רבי ראובן עצר את שטף דיבורו, והתחנן אלי שאני לא איעלב. האמת שעכשיו זה קצת היה קשה שלא להיעלב, אבל ראיתי שהוא אומר את הדברים מעומק הלב ומתכוון אליהם כל כך חזק, שאני לא יכולתי שלא להבטיח לו שאני לא נעלב וזה בסדר, הוא יכול להמשיך בדבריו וגם לתת מתנה אם הוא רוצה..."

"ואז הוא הגיע למתנה המדוברת כל כך..."

"באתי לתת לך מתנה! הצהיר רבי ראובן, "עכשיו אתה תיתן לי יד,

אנחנו לעזרתך בכל ענין ונושא בדרכך לעלות מעלה מעלה.
צוות מורחב של 'מוקד הישיבה' לעזרתך בכל יום בשעות הערב

1-800-20-18-18

או בטל': 073-7078388
בין השעות 7:30 ל- 10:30 בערב ★ שיחת חינם

קשה לך? זקוק לעזרה?

מוקד לבני הישיבות מיסודו של ארזנו אהרני
הישיבה

כשהגיעו לבית והחלו לעלות את מדרגות ביתו סובב את פניו כלפי הבחור במבט מיוסר והתאנח, אוי, כמה קשה. כך נאנח לאורך כל כשלושים מדרגות ביתו והביע יסוריו והקושי לטפס את המדרגות, כאשר הבחור משתומם מכך שרבינו מביע בפניו את קשייו, מה שלא היה רגיל בכך. כשהגיע למדרגה האחרונה, לרחבת ביתו, חיך אליו לפתע חיוך רחב ואמר לו, היה קשה לעלות, אבל הנה עליתי מדרגה ועוד מדרגה והצלחתי להגיע

פרקי אמונה וחיזוק ממרן הגרש"ז אויערבאך זצ"ל

הפסוק השגור ביותר בפי כל יהודי בכל הדורות, אותו הוא שומע מלידתו ואותו אומר שלש-ארבע פעמים ביום עד רגעי חייו האחרונים, הוא "שמע ישראל ד' אלוקינו ד' אחד", קבלת האמונה ביחוד השם ועול מלכותו. שאל רבינו, הלא העיקר הוא 'ה' אלוקינו ה' אחד" שזהו קבלת אחדות השם ועול מלכותו, ומה ההדגשה של "שמע ישראל"? וביאר שעיקר הענין של אמונה אינו בא מחקירה עצמית שמכוחה הוא מאמין, אלא מכח צווי התורה שציוותה "שמע ישראל".

הגאון רבי חיים ברים היה מספר שפגש פעם ברבינו בעת ששב מביקור אצל הגאון רבי אלעזר מן שך והיה מלא התפעלות מהאופן בו חי הגרא"מ באמונה בהירה, וסיפר שהאריך לדבר איתו בענייני אמונה וחסד ה' אשר עושה עימנו תמיד להפליא, עד שחש והרגיש שביכולתו לדבר עימו לילה שלם על גודל טובות השי"ת וגודל אהבתו אותנו.

מתפילתו לביתו ושפך את מרי שיחו על הקשיים הרבים שעוברים עליו מבית ומחוץ, שאינו מתאקלם בישיבה שלומד בה ויש לו מלחמות וחיכוכים עם הוריו ובני משפחתו בעקבות צעדו שחזר בתשובה, ופירט את כל הקשיים שעוברים עליו ורבינו מקשיב לו ונושא עמו בעול.

כשהגיעו לבית והחלו לעלות את מדרגות ביתו סובב את פניו כלפי הבחור במבט מיוסר והתאנח, אוי, כמה קשה. כך נאנח לאורך כל כשלושים מדרגות ביתו והביע יסוריו והקושי לטפס את המדרגות, כאשר הבחור משתומם מכך שרבינו מביע בפניו את קשייו, מה שלא היה רגיל בכך.

כשהגיע למדרגה האחרונה, לרחבת ביתו, חיך אליו לפתע חיוך רחב ואמר לו, היה קשה לעלות, אבל הנה עליתי מדרגה ועוד מדרגה והצלחתי להגיע!

ברוסיה עשה הקב"ה דברים שהם למעלה מן הטבע

אחד סיפר לרבינו, שאשה ישישה שעלתה מרוסיה לאחר הקומוניזם ביקרה בביתם וסיפרה סיפורים מדהימים שהתרחשו עימה בגולת רוסיה. על סייעתא דשמיא גלויה ומופתית שראו שם פעמים

חתן רבינו הג"ר יהודה טריגר ורעייתו עקרו מירושלים בגיל צעיר לאנטוורפן שבבלגיה, שם נתמנה לראש ישיבת "עץ חיים" המקומית. מאז שעברו לשם, ניהלו קשר מכתבים ענף עם רבינו, ופעם שח רבי יהודה, שמלבד הדברים הרבים והחשובים שלמד מתוכן המכתבים, למד רבות מסגנון כתיבתו, לדוגמא, אף פעם לא פתח במכתבו בדברים לא טובים ח"ו אלא תמיד התבטא בנוסח חיובי וסגנון שובה לב.

למשל, במכתב הראשון ששלח לו, בחודש אייר תשכ"ב, הוא מציין בראשית דבריו את קשיי הקליטה שאמורים להיות במקום החדש, אך בסגנון מיוחד ועדין: "... ועתה מחובתי להעיר שהיות ובדרך הטבע אי אפשר שהכל יסתדר בימים הראשונים בדיוק כמו שרוצים, לכן אין לי אלא בקשתי לשמור על השקט החיצוני ולקבל הכל בשלווה פנימית ובעז"ה יהיה טוב..."

איך מתגברים על קשיים?

ניגש לרבינו בחור בעל תשובה שהיה קרוב אליו, היה זה בעת שובו

רבות בימי המנדט הבריטי נפוצה שמועה שמתחת לחנות היין שלה מוחבא מחסן נשק של אחת המחותרות.

יום אחד הגיעו כמה חיילים בריטיים ותוך כדי שחיפשו את מסתור הנשק, נכנסו לחנותה לחפש. והנה בחנותה היו שלושה מיכלי יין בגובה אדם. בעוד החיילים מחפשים את הפתח למחסן הנשק הסתובבו בחנות אנה ואנה. כשיצאו הגיעה לביתי כולה מבוהלת, לשאול מה דין היין, האם הוא נעשה יין נסך. ראשית, בקשתיה לשבת ולהרגע מסערת רוחה ואז בקשתי לשחזר מזכרונה האם נגעו במיכלי היין, התברר שבאחד משלשת המיכלים הם נגעו וממילא דינו כיון נסך, כך איבדה ברגע שלישי מנכסיה.

סיפר רבינו, בהמשך הערב ראיתי איך היא מרוקנת בטרחה רבה את כל היין שבמיכל למרזב הזורם לביוב, כך במשך עשרות פעמים הביאה איתה עוד כמה ליטרים יין ועוד כמה ליטרים, וכסיימה שפכה שם הרבה מים כנראה בשביל הנקיון ושלא יבואו זבובים. סיים רבינו, מני אותו יום הרגשתי שאישה כזו, שוותר על שלישי מנכסיה בלי לערער ולהתווכח, כי זו ההלכה, אישה כזו הייתי רוצה להתברך מפיה.

מענטשלכקייט

שגורה הייתה בפיו מימרת (ברכות ו:): "לעולם יהיה אדם" (זייט א מענטש) לא רק שתהיה אדם, אלא צריך שזה יהיה "לעולם", בכל מצב ובכל עת. וכך היה הוא עצמו, כל ימיו נהג כך ללא היסח הדעת. הוא השתדל תמיד לא להטריח את זולתו אפילו בדבר קל ואף עם בני ביתו נהג כך, ואפילו פעולות קטנות כהלבשת מעיל או הבאת כובע לברכת המזון, לא הסכים להטריח וקם בעצמו לחבוש את הכובע.

בעיקר בלט הדבר לאחר פטירת הרבנית כאשר נכנסו להתגורר בביתו בנו הצעיר הג"ר ברוך ומשפחתו והתגוררו בחלק השני של הדירה, מאותו יום שנכנסו לגור שם ועד אותו יום מר ונמהר שהוציאו אותו על כיסא גלגלים לבית החולים, אף פעם לא עבר דרך "ביתם" מדרגות. הסיבה שלא עבר שם, משום שבשביל לעבור שם צריך להיכנס לחדר הילדים והוא לא רצה להיכנס לפרטיות של בנו ונכדיו. ורק כשהיו צריכים פעם להוציא אותו על כיסא גלגלים אמר לאלה שמובילים אותו לא יהיה לכם קל לסחוב בן אדם על כיסא גלגלים במדרגות, תשאלו רשות מהבן אם אפשר לעבור משם.

סיפרה עוד כלתו תבדלחט"א הרבנית הדסה אויערבאך שמאז שנכנסו אז לגור שם, לאחר שגמר לאכול היה רבינו מפנה בעצמו את הכלים מהשולחן למטבח, ותמיד היה מערה עליהם מים כדי שקל יהיה להסיר את שיירי האוכל, וכל זאת בשביל לא להיות לטורח ולמשא. והיה אומר לה שהיה רוצה לרחוץ את הכלים בעצמו, אך מכיוון שהוא זקן, הוא חושש שלא יצליח לשטוף את הכלים נקי לגמרי, כראוי לבני הבית, לכן הוא משאיר לבני הבית לעשות זאת טוב ממנו. את שיירי מאכלו בצלחתו היה קבוע זורק לפח האשפה בעצמו, ולא נתן לאחרים לעשות זאת עבורו, באומרו שלפעמים שיירי המאכל גורמים מיאוס לאדם וגם בני ביתו של אדם בכלל זה. (מתוך הספר גאון ישראל)

**כך היה הוא עצמו, כל ימיו
נהג כך ללא היסח הדעת.
הוא השתדל תמיד לא
להטריח את זולתו אפילו
בדבר קל ואף עם בני ביתו
נהג כך, ואפילו פעולות
קטנות כהלבשת מעיל או
הבאת כובע לברכת המזון,
לא הסכים להטריח...**

רבות ונראה היה למספר, שאולי היא מגזימה ואולי מדמיינת. הגיב רבינו ואמר, צריך להאמין לסיפורים אלו וצריך לדעת שליהודים אלו ברוסיה עשה הקב"ה דברים שהם למעלה מן הטבע, על מנת להחזיקם בתלאות שעברו בתומת אמונת אומן, לכן זכו לגילויים מיוחדים ולהגנה מיוחדת.

בהקשר לזה יסופר, שרבינו העריץ בהערצה מיוחדת את מחותנו הגאון רבי אברהם גולדברג (רב בית הכנסת בביה"ח ביקור חולים), אישיות מיוחדת של תלמיד חכם שבצעירותו פעל בהתמסרות למען האידישקייט ברוסיה הסובייטית ואף נגזרו עליו עשר שנות סיביר בכלא ובמחנה כפיה. בסעודת הבר מצוה של בנו הגאון רבי זלמן נחמיה, סיפר בהתרגשות על אחת החקירות הקשות אותן עבר, בה אמר לו החוקר ביובש ציני, מה אתה מתעקש, לא יעזור לך כלום אתה תמות בסיביר, ובניך כבר יגדלו כקומוניסטים, אך רבי אברהם התעקש והצליח. רבינו היה אומר על מחותנו זה, שבהאי עלמא עומדים אנו במחיצתו, אבל בעלמא דאתי ברור לו שלא נזכה לעמוד במחיצת אנשים בדרגות גבוהות כאלו, דרגות של עובדי השם במסירות נפש.

ברכה ממי שעומד בנסיון

רבינו היה קונה בקביעות ינות מחנות היינות של האלמנה מ'רקה זלוטניק (ברח' השל"ה 5 ב"שערי חסד"). בערבי שבתות היה שולח אי מי מבני הבית ובערב פסח היה יורד בעצמו, כדי לחזקה ולעודדה. וכשנסתלקה, הוסיף רבינו שלא היה בכך רק משום חיזוק אלמנה, אלא שרצה לקבל את ברכתה. כולם התפלאו, רבינו הגדול זקוק לברכתה של מוכרת היין? והוא סיפר: מעשה שהיה לפני שנים

כשהגיע תורם נעמדו הם על מפתן חדרו של הסטייפלר, והוא הרים את עיניו הקדושות, ואז... נשמעה מפיו אותה זעקה: 'אני מבטיח לך אני מבטיח לך!'... הוא לא הכיר את הבאים, לא שמע את משאלתם, וכבר חרץ את פסקו ברוח קדשו!!

על סוד ההצלחה בלימוד התורה

הרה"ג רבי בנימין בירנצוויג
ר"מ ישיבת אמרי משה ירושלים

אני מבטיח לך שאני יודע מה קורה בשמים... הוא זעק בקול גדול!
'אני מבטיח לך אני מבטיח לך!' הוא קרא בקול גדול!
האנשים במקום הרימו גבה, נוסח כזה והטון בה היא נאמרה לא היו מורגלים כלל בפי האומרה...
מילים נחרצות אלו, יצאו מפיו הקדוש של מרן הסטייפלר זיע"א...
מה שהוסיף עוד למה שהיה מקובל בפי כל, כי רוח הקודש אופפת את רוחו הטמירה והנשגבה...
וכך היה המעשה:

בחור שלמד באותה תקופה באחת הישיבות בארץ, היה בחור חלש מאד בכשרונו, וקשה קליטה באופן חריג, מה שגרם שחבריו היו צריכים ללמדו ברמה של ילד צעיר, בתחילה למדו עמו חומש, ואט אט התקדמו איתו בלימוד המשניות, וכשהגיעו ללימוד הגמרא הקושי היה גדול...

ואז הגיע שעת המשבר של הבחור, הוא ראה את חבריו צוללים בים התלמוד, מתפלפלים ומתנעמקים בכל שורה וסברא של הגמרא ודברי הראשונים, והוא... בשביל להבין כמה שורות בגמרא... עמל וצע ונתמציית הַדָּם... הוא שקע אט אט ביאוש, וענן של שברון ואפסיות אפף את ישותו ודמותו.

חבריו החליטו שחייבים לעשות מעשה ולהצילו, והחליטו לקחתו למרן הסטייפלר שרק הוא בכח תורתו יוכל לחלצו ממצבו.

וכך הם הגיעו לביתו תל תלפיות ברחוב רשב"ם בבני ברק, נכנסו לבית והמתינו בחרדת קודש לתורם להכנס לקודש פנימה, כל מי שזכה לעמוד על מפתן חדרו של מרן הסטייפלר ידע להעיד על חרדת הקודש שאפפה את הבאים, כולם ידעו כי כאן יושב איש

מורם שראשו מגיע השמימה ועיניו רואות מעבר לעיני בשר ודם, אבל גם הם לא ידעו עד כמה הדברים אמיתים ומוחשים...
כשהגיע תורם נעמדו הם על מפתן חדרו של הסטייפלר, והוא הרים את עיניו הקדושות, ואז... נשמעה מפיו אותה זעקה: 'אני מבטיח לך אני מבטיח לך!'... הוא לא הכיר את הבאים, לא שמע את משאלתם, וכבר חרץ את פסקו ברוח קדשו!!

והנה הם מתחילים להתקרב לעבר שולחנו, ואז... המשיך הסטייפלר ואמר לו: אני מבטיח לך, שבשעה שאתה מתגבר על קשייך והנך מתיישב ללמוד תורה, בו ברגע אומר הקב"ה לכל פמליא דילה 'שתקו עתה כי ברצוני לשמוע לימודו של בני פלוני אשר בא לו הלימוד מתוך קושי ונסיון גדול!' סיים הסטייפלר, והבחור יצא מהחדר כולו בהתרוממות רוח גדולה על מה שזכה לשמוע מבלי שהיה צריך להשמיע.

אנחנו לעזרתך בכל ענין ונושא בדרכך לעלות מעלה מעלה.
צוות מורחב של 'מוקד הישיבה' לעזרתך בכל יום בשעות הערב

1-800-20-18-18

בין השעות 7:30 - 10:30 בערב ★ שיחת חינם

קשה לך?
זקוק לעזרה?

דמויק לבני הישיבות מיסודו של אריזון ארזוני
הישיבה

דרכי לברך אנשים ולא לקלל, זכירת התורה ללא עמל אינה ברכה כלל מאחר ומפחיתה מיגיעת התורה מעלתה ושכרה'.

נמצאים אנו עכשיו בפתחו של 'זמן חורף' זמן ארוך של יגיעה ועמל התורה בהיכלי הישיבות הקדושות, מטבעו של תחילת זמן זה, שהוא נושא בחובו 'התחלות קשות' לכל מיני בחורים, יש המתקשים לחשוב על אורכו, יש שצבעי האפרפר של מזג האוויר מאפררים את מזגם עד כמעט משבר, יש שחווים כל השנה קשיים בלימודם ועתה בפתחו של זמן כה ארוך הקושי מתעצם מהחשש שלא יוכלו לעמוד במאמץ הארוך...

עלינו לדעת! כי כל נסיון וכל קושי הבא בלימוד התורה בין אם הקושי הוא תמידי בגלל בעיות של כישורים וכדו' או זמני בגלל סיבות אלו ואחרות המעכבות ומונעות ומסיחות דעת מהלימוד - שכרו רב מאד! וכמה מרוממת ומעודדת הידיעה כי שעה של לימוד מתוך נסיון וקושי גורמת נחת רוח מיוחדת לאבינו שבשמים!

אך צריכים גם לדעת כי הלימוד מתוך עמל ויגיעה ובפרט כשהוא מגיע בקושי והתגברות - הוא הסולם להתגדל בו ולזכות לסיעתא דשמיא מיוחדת. הגאון רבי ראובן יוסף גרשונוביץ זצ"ל אמר פעם בשם מרן הרב שך זצ"ל: 'הוא אמר פעם לחתן בר מצוה שהתאונן בפני שכשרונותיו חלשים, והשיב לו: דע לך שבצערותי היה לי 'ראש של קרש' אלא שהעיקר ההצלחה היתה ע"י העמל וההתמדה ולא בכח הכשרונות! (לעבדך באמת ח"א עמ' רא).

מסמרות אלו קבע לנו גם מרן הגאון רבי אלחנן וסרמן זצ"ל בקובץ אגרותיו (ח"א עמ' קטז) 'שהדרך להגיע לשלמות בתורה ויראת שמים אינה תלויה לא בכישורים ולא בגאונות, תכונות אלו נצרכות להבדיל רק באוניברסיטאות וכדו', לעומת זאת מה שנחוץ לבן ישיבה הוא: אוזן קשבת, שאיפה, ורצון להבין ולגדול! ואף הוסיף ר' אלחנן והתבטא לעת זקנותו (אור אלחנן ח"א עמ' כז) 'אפילו בחור בעל כשרונות בינונים, מכיון שלמד בהתמדה שנים עשרה שעות ביום, מובטח לו שיצמח גדול בתורה, והוסיף שדבר זה למדתי מתוך הנסיון'. דוגמה חיה לכך היה לנו בימינו: כשהגיע הבחור נתן צבי פינקל בחור אמריקאי משיקגו ללמוד בישיבת מיר, והיה חושש שמא לא יצליח להתברג בחברת העילויים של ישיבת מיר, אמר לו הראש ישיבה ר' אליעזר יהודה זצ"ל: דע לך נתן צבי! סוד ההצלחה בתורה ויראת שמים - תלוי אך ורק בעמל!!! אם תתאמץ ותתיגע - תהיה גדול בישראל!!!, ואכן כך עשה וזכה!

ואף הוסיף ר' אלחנן והתבטא לעת זקנותו 'אפילו בחור בעל כשרונות בינונים, מכיון שלמד בהתמדה שנים עשרה שעות ביום, מובטח לו שיצמח גדול בתורה...

ועוד מעשה, ממש אותו מעשה רק שהוא הפוך מן הקצה אל הקצה שקרה עם מרן הסטייפלר, והמסר העולה ממנו חד כתער כעולה מן המעשה הראשון:

מעשה זה קרה לפני עשרות שנים, באחת הישיבות בארץ היה בחור כשרוני מאד, עיקר מעלתו היתה בזכרון העצום לו הוא זכה במתנת שמים, וכל מה שהיה לומד היה נחקק במוחו היטב, וספר שהיה עובר עליו בפעם אחת היה זוכרו מתחלתו ועד סופו, כאחד ששינן את הספר הזה 70 שנה.

והנה טרגדיה...! יום אחד קם הבחור משנתו בבוקר, והוא מרגיש שהוא אדם אחד, אחרי קצת זמן הוא קולט שהוא שכח את כל מה שהוא למד והוא נהיה כאחד האדם!! ומאותו יום הוא היה צריך ללמוד ולשנן היטב כל דבר כדי לזכור ולהבין כאחד האדם, והבחור הזה נשבר מאד... תחשבו בחור שידע את כל התורה, שט בים התורה, והנה תאניה ועניה!

בלב נשבר פנה הוא למרן הסטייפלר הקדוש ושפך את מרירות ליבו, אמר לו מיד הסטייפלר: 'אדם לעמל יולד וזהו עיקר לימוד התורה ביגיעה, ורק כך קונים את התורה בקנין נפש'. הבחור המשיך להתחנן לסטייפלר שיברכהו שלכל הפחות יזכה לזכור את התורה בבהירות נפלאה, ענה לו הסטייפלר בגערה: 'וכי רצונך שאקלל אותך, אני

**צוות מורחב של 'מוקד הישיבה'
לעזרתך בכל ענין ונושא
1800-20-18-18**

או בטל' 073-7078388 * השיחה חינם

המוקד פעיל בימים א-ה, בין השעות 19:30-22:30

**מרגיש
לבד?**

אנחנו נקשיב לך!

כשהמשגיח הופיע בפתח החדר, שנינו נאלמנו דום, המשגיח לא המתין אפילו רגע והוציא משקית שהוא נשא איתו טרמוס מלא מרק עוף חם ומזין שהכינה הרבנית ומספר מיני תרגימא טעימים, "בוודאי לא אכלת כמו שצריך בימים האחרונים", הוא אמר לבחור המופתע, "הבאתי איתי כמה דברים שיעזרו לך להבריא"

אחד האנשים שסימל בעיני את האדם השלם היה מורי ורבי המשגיח הנערץ הגה"צ רבי נתן כהן זצוק"ל

מאת: הרב ישראל היימן

פרשיות אלו של חומש בראשית המלאות במעשי אבות סימן לבנים מלמדות אותנו את צורתו של האדם ואת קומתו הרוחנית כפי שהיא במקור היצירה עוד לפני העיוותים שהמיטה האנושות על כל חלקה טובה...

מיהו האדם השלם?

שאלה זו טורדת את מנוחתו של כל אחד המבקש את שלמות העבודה ואת עשיית רצון הבורא.

כשאנחנו רוצים לקבל מימד נכון ובבואה כלשהיא לדמות האדם השלם ולצורה המקורית בה אנו צריכים לנהוג ולהראות, שומה עלינו לישא את עינינו ולהביט אל הגדולים ששתל הקב"ה בכל דור ודור וגם בדורנו, לקחת דוגמא ומוסר וליישם לעצמנו פרטים מחלקי העבודה.

אחד האנשים שסימל בעיני את האדם השלם ואת השלימות ששילבה את לימוד התורה והתביעה האישית בכל חלקי העבודה היה מורי ורבי המשגיח הנערץ הגה"צ רבי נתן כהן זצוק"ל.

לצד גדולתו העצומה בתורה הוא היה מושלם במידותיו הטובות והאציליות והוא הקרין שיעור קומה של גדלות ונכבדות שהשפיעה על כל סביבותיו

מידות טובות, לצד התביעה לשלימות, אותם הוא תבע קודם כל מעצמו ואח"כ מתלמידיו היו אבן יסוד לדמות של "האדם השלם" שהשפיעה על כל סביבותיו.

הוא תבע שלימות, הוא לא הסתפק אף פעם ב'בערך', כשהוא היה שואל בחור למה הוא לא הגיע לתפילה למשל והבחור היה עונה לו 'מה המשגיח רוצה הרי אני כמעט כל יום מגיע, ובשבוע האחרון הייתי ממש כל יום, אז מידי פעם מתפספס לי, לא נורא...' הוא היה עונה בפנים חצי רציניות וחצי מבדחות: בדיוק לכן אני מעיר לך, אם הייתי מתייאש מזה שתגיע לא הייתי אומר שום דבר, דווקא אתה שכמעט תמיד מגיע אני מצפה ממך להתאמץ קצת יותר ולהגיע תמיד, ממש תמיד!!

זכורני בחור בוועד שלי שהיה מאלו שתמיד השתדלו לדאוג לא להיפגש עם המשגיח... הוא קצת חשש... הבחור היה גר בעיר

רחוקה מאד ובפעם אחת באמצע החורף הוא התקרר ושכב עם חום במיטה, על אף שהמשגיח היה מקפיד מאד שמי שיש חשש שידביק אחרים לא ישהה בישיבה אלא יילך הביתה לנוח עד שיבריא, במקרה דנן זה לא היה בכדי שיעשו כי הבחור היה גר בריחוק מקום שדרש שעות נסיעה לא מבוטלות והוא היה חלש מאד כך שהוא נשאר לנוח בפנימייה, המשגיח שאישר את העניין הודיע גם, שבכוונתו לבוא לערוך ביקור חולים אצל אותו בחור.

הבחור הנ"ל נלחץ מאד שכן דמותו של המשגיח הייתה בעיניו מישוה שצריך לפחד ממנו ובפרט שכאמור היה לו ספציפית ממה לחשוש... הוא סידר את החדר וביקש ממני שאשאר איתו בחדר בעת ביקור המשגיח כך הוא לא יוכל 'לגלוש' איתו לנושאים אישיים...

כשהמשגיח הופיע בפתח החדר, שנינו נאלמנו דום, המשגיח לא המתין אפילו רגע והוציא משקית שהוא נשא איתו טרמוס מלא מרק עוף חם ומזין שהכינה הרבנית ומספר מיני תרגימא טעימים, "בוודאי לא אכלת כמו שצריך בימים האחרונים", הוא אמר לבחור המופתע, "הבאתי איתי כמה דברים שיעזרו לך להבריא".

ההפתעה הייתה מושלמת, הבחור החולה ואני, שהיינו בטוחים שהמשגיח ינצל את הביקור לנסות לברר איתו כמה נקודות חשובות שהוא כבר רצה מזמן לדבר איתו עליהם הופתענו כשהשיחה קלחה

המשך בעמוד 19

"בשבת הקרובה אני מגיע הביתה לרגל שבת חופשה" הודיע ארי והבית נכנס למרקחה. ההורים נרגשים ביותר, לקראת המפגש הראשון עם בנם יקירם, בו הוא בוודאי ישתף אותם בחוויות מהישיבה וירווח אותם בנחת שתמלא להם את המצברים לתקופה נוספת. יום שישי מגיע. דפיקות נשמעים בדלת. הלב נרגש, מחסיר פעימה

איך תרגיש בשנת תת"ג?

מאת: הרב דוד משי

השנה שנת תת"ג. מלווה בתפילות ונשיקות נפרד ארי מהוריו, בדרכו לישיבה, להתחיל ברגל ימין את זמן החורף. "ארי, תזכור להיות בקשר!" מזכירה לו אמא וארי מהנהן בחיוב. הטלפון המיוחל הגיע עוד באותו הערב. "אבא, אתה לא מתאר לעצמך איזה חברות טובים יש לי! האם שמעת על ראובן בנו של ר' זלמן? כן כן, הוא החברותא שלי בעיון, ולא תאמין - יוסף הבן של ר' אפרים, הינו החברותא שלי בבקיאות! אני ממש מאושר!" האב ר' יעקב מתמוגג מנחת. אוח. כמה חיכה לזה, איזו נחת, איזה אושר, ברוך ד' ארי שלו מסתדר בישיבה מצוין. עוברת לה תקופה נוספת. קצב הטלפונים המרוגשים יורד בהדרגה, אבל ההורים לא דואגים. בטח ארי שלהם שוקד על התורה ועסוק בלהתאקלם חברתית. דרישות השלום החמות והבלתי פוסקות מן המשגיחים וצוות הישיבה על בנם המחונן והמצוין משה, רק חיזקו את השערתם. שמחתו של ר' יעקב ניכרת על כל פניותיו, למן צאתו מוקדם בבוקר להביא טרף לביתו ועד לשעות הערב המאוחרות בהן מתיישב הוא לשיעור קבוע בדף גמרא. הוא מרגיש שנעשה צעיר בשנותיו, רגליו קלות עליו, ואילולא היה בוש, היה לבטח יוצא בריקוד סוער שיבטא את שמחתו הפנימית.

שבת חופשה

"בשבת הקרובה אני מגיע הביתה לרגל שבת חופשה" הודיע ארי והבית נכנס למרקחה. ההורים נרגשים ביותר, לקראת המפגש הראשון עם בנם יקירם, בו הוא בוודאי ישתף אותם בחוויות מהישיבה וירווח אותם בנחת שתמלא להם את המצברים לתקופה נוספת. יום שישי מגיע. דפיקות נשמעים בדלת. הלב נרגש, מחסיר פעימה, ארי כאן. "ארי, ברוך הבא!" - מקדמים את פניו הוריו המאושרים. "איך היה?" - שואלים הם לאחר שהספיק לנשום מן הדרך. "היה נחמד מאוד".

"ואיך הלימודים?"
"בסדר גמור"
"והחברים?"
"בסדר."
"וסתם ככה?"
"הכל בסדר."

התוכן נשמע טוב, אבל הצליל הקר והמבע הקפוא בהם נאמרו הדברים, היה יותר ממחשיד.

"נו, בוא תשב תשתה משהו, תנוח קצת". אמא היתה בטוחה שעוגה טובה עם כוס שתיה קרה יפתחו את ארי שלה. אבל זה לא קרה. "אני קצת עייף" התנצל ארי.

ארי הסתגר בחדרו, כמעט עד שבת.

במהלך השבת ניסו ההורים לגשש פה ושם ולנסות לפתוח בשיחה עם ארי, אבל זה האחרון היה כל הזמן עסוק ופטר אותם בכך ולא.

"מה קרה לארי שלנו?" פונה אמא לאבא, "אפילו דקה פנויה לשבת איתנו כבר אין לו".

אבא, לעומת זאת, ניסה להדחיק את הכאב, אך ללא הועיל. כל הציפיות שטווה בקשר לחזרת בנו מן הישיבה והנחת שיביא לו התמוססו באוויר.

מסופר על מרן הגאון רבי חיים מבריסק זצ"ל, שהלך פעם ברחובה של עיר. והנה רואות עיניו 'שייגעץ' צעיר כבן שש עשרה המוליך אחריו שני סוסים, כשמקל חובלים בידו והוא מכוונם בדרך. ברצונו מטה אותם לימין וברצונו מצעיד אותם לשמאל, והם ממושמעים לא מביעים שום מחאה, ולא מנסים לסטות מהמסלול אותו קבע להם. הרהר רבי חיים בדבר, ותמה...

מאוצרותיו של הגאון רבי אליעזר טורק שליט"א

התאמצו ועמלו כדי להגיע למדרגתם הגבוהה. אני לעומתכם קיבלתי את הכוחות שלי מאבותי הקדושים, נולדתי על הפסגה! לכן למרות היותי צעיר, גלומים בכוחותי כוחות וסגולות מיוחדות כדי להנהיג את העדה..."

רעינו של משל נפלא זה, נכון בנוגע לכל יהודי ויהודי! האבות הקדושים נטעו בנו כוחות עצומים ויסודות גדולים, בכל מה שהתנסו ופעלו היתה בכך כוונה עמוקה עבורנו. עלינו מוטל רק לפתח זאת, לאמץ את אותן מעלות שהטביעו בנו.

זאת העבודה שלנו בהגיענו לקריאת הפרשיות הללו; 'הביטו אל צור חוצבתם!' להתבונן באבות העולם, כי כשהולכים לפי היסודות מצליחים!

תהיה מודע לכוחות הטמונים בך

מסופר על מרן הגאון רבי חיים מבריסק זצ"ל, שהלך פעם ברחובה של עיר. והנה רואות עיניו 'שייגעץ' צעיר כבן שש עשרה המוליך אחריו שני סוסים, כשמקל חובלים בידו והוא מכוונם בדרך. ברצונו מטה אותם לימין וברצונו מצעיד אותם לשמאל, והם ממושמעים לא מביעים שום מחאה, ולא מנסים לסטות מהמסלול אותו קבע להם.

רבינו יונה בספרו 'שערי העבודה' כותב: "על כן האיש העובד, ישתדל תמיד להשיג ערכו וערך הצדיקים והחסידים, ומעלתם וחשיבותם וחיותם לפני השם יתברך ודבקותם, ויבין וישיכל וידע כי יוכל להשיג מעלתם וחשיבותם וחיותם, כאשר יעבוד כמותם כל ימי חייו ועתותיו ושעותיו ורגעיו כפי כוחו והשגתו".

רבינו יונה מדגיש בדבריו, שחובת ההתבוננות במעשה האבות, אינה רק לצורך ידיעת גדלותם ורום מדרגתם, אלא תובעים מהאדם שילמד ממעשיהם, שכל מעשיו יהיו ערוכים בהתאם למעשה האבות.

ספר בראשית המסקר את מעשיהם ומידותיהם הקדושים של האבות והאמהות, ממחיש עבורנו דוגמא לכל הנהגות החיים. שכן הם כבר טרחו ושקדו על טיב ואיכות היסודות לטווח רחוק. לא מוטל עלינו לבנות או לחדש, אלא פשוט רק להתאים את מעשינו למעשיהם, לצפות וליחל "מותי יגיעו מעשי למעשה אבותי".

כאשר נסתלק לבית עולמו הרבי בעל ה'חידושי הרי"ם' מגור זצ"ל, נתמנה נכדו בעל ה'שפת אמת' מגור זצ"ל, בהיותו עדיין צעיר לימים, לשבת על כס ההנהגה. היו שתמהו אז בפניו כיצד מסוגל אדם כה צעיר להתמנות לרב ומנהיג עדה בישראל, בעוד יש ביניהם אנשים מבוגרים ממנו, תלמידי חכמים ידועים וצדיקים מופלגים?

בפקחותו הנודעת השיב להם ה'שפת אמת' על כך במשל שנון: במקום מסויים היה קיים הר גבוה שקשה היה להגיע לפיסגתו. מספר אנשים החליטו לשנס מתניים לטפס ולעלות עליו. הם התאספו בסביבות ההר, שילבו ידיהם אחד לאחד ובכוחות משותפים הצליחו להעפיל עד הפסגה. בהגיעם לשם הופתעו לראות ילד קטן יושב למעלה בביטחה כזקן ורגיל.

שאלו אותו בפליאה: "כיצד הגעת הנה?" והוא השיב: "מה השאלה?! אני נולדתי פה על הפסגה! לא היה נדרש ממני כל מאמץ כדי להימצא כאן... ההורים שלי כבר עשו עבורי את העבודה..."

זו גם התשובה לתמיהתכם, השיב ה'שפת אמת', לא יפלא איפה כי למרות גילי הצעיר יכול אני להנהיג אף את המבוגרים והחשובים מביניכם. כי בעוד הם החלו את דרכם בתחתית ההר, ושנים רבות

דוד המלך מורה לאדם אל תהיה כסוס שאינו מודע לכוחותיו! אל תהיה כפרד שאינו מודע לכוחות הטמונים בו! אחרת אתה עלול לצעוד כמותו, אחר תעלולי היצר שמשטה בך לימין ושמאל, מבלי שום נסיון להתנגד לו ולהתגבר עליו.

נקודה זו דורש ישעיהו הנביא מכלל ישראל: 'הביטו אל צור חוצבתם! תהיו מודעים ליכולות העצומות הטמונות בכם, לכוחות המופלגים שהטביעו האבות הקדושים. טיפשות היא להידמות אל הסוס, שלא עולה על דעתו דבר כה פשוט שביכולתו לסלק ברגע אחד את עול אדונו מעליו. פלאי פלאים!

'בראשית איז דער גרעסטער ספר מוסר'

האיש שנשא בגבורה בדורנו את לפיד האמונה החושית, היה זה ללא ספק מורי ורבי מרן ראש הישיבה הגרא"מ שך זצ"ל. בלהבת אש קודש עמד ועורר תמיד וללא הרף על נחיצות העיסוק בחומש בראשית ויסודות האמונה הפשוטה. בבהירות, בטהרה, במישוש ידיים.

תלמידיו במשך כל השנים, ובפרט בשנים האחרונות, יכולים להעיד עד כמה תבע ודרש בשארית כוחותיו על ההכרחיות והתועלת הרבה שיש בכך. עד כמה הרבה תדיר לעורר ולהטעים על החובה להפנים את המסרים ולהקנות להם שביטה בלב. "בראשית איז דער גרעסטער ספר מוסר!..." ["חומש בראשית הוא ספר המוסר הגדול ביותר..."], היה חוזר ואומר כסדר.

כבר נודע ברבים האגרת המפורסמת, בה יוצא מרן הרב שך מגדרו, בהתבטאות חריגה ונדירה: "חי נפשי! תמיד היה אצלי למשיב נפש, כשלמדתי בספר בראשית!..."

כך גם בשיחה בישיבה, לפני התלמידים, גילה פעם טפח מרחשי ליבו הטהור: "בכל פעם שהגעתי לפרשיות של סדר בראשית, היתה לי משיכה ונטיה מיוחדת אליהם. אינני יודע מה היא הסיבה לכך... אבל על כל פנים תמיד חשבתי לעצמי שהייתי רוצה ללמוד את ספר בראשית במשך כל השנה. אני שואב את הכל תמיד מספר בראשית!... ובכל פעם מתעוררת אצלי נקודה חדשה שלא השגתי אותה לפני כן באותו אופן!..."

מקורביו העידו שבכל שנה ושנה, כשהגיע זמן קריאתו של חומש בראשית, היה צוהל לקראתו כאל מתנה חביבה; בריאת העולם, אדם הראשון, עשרה דורות, האבות והעקידה - היו נושאים שלא פסק מלמשמש בהם שוב ושוב ולהתפעל מהם כל פעם מחדש, כאילו זה עתה הוא לומד אותם לראשונה! ורבים מאלו שבאו במחיצתו באותו יום היו זוכים לשמוע את ליבו היוקד אמונה טהורה וזכה, מתלהב מפסוק מסויים, או מהרגש חדש.

למעשה בכל ימות השנה, גם כאשר קראו בתורה בספר ויקרא

**במרץ נעורים ובסערת רוח
היה פותח את חומש בראשית,
ולומד עוד פעם ועוד פעם
בכזו התפעלות ורגש. כשהוא
מפטיר בהתפעלות: "הרי זה
צועק בורא עולם! זה צועק
גדולת השם!"**

הרהר רבי חיים בדבר, ותמה; הרי הסוסים מהוים את סמל הגבורה. דוד המלך כשמביא דוגמא לגבורה הוא ממשיך זאת לגבורת הסוס: "לא בגבורת הסוס יחפץ" (תהילים קמז, י). אם כן, כיצד יתכן הדבר שילדון קטן בן שש עשרה קובע להם את מסלולם, מכוון ומדריך אותם להיכן שליבו חפץ? הלוא ברגע אחד קט מסגולים הסוסים להסתובב אחורנית ולבעוט בו במלוא העוצמה, ופשוט ללכת לאן שיחפצו כאוות נפשם?

אמר רבי חיים, התשובה היא מדוע הם אינם עושים זאת?! - כי הם סוסים!...

הם אינם מודעים לכוחם העצום! אילו היו מודעים לגבורה העצומה שיש בהם, ודאי היו מסתלקים לדרכם זה מכבר. אלא שחוסר הידיעה, גורמת להם להמשיך להיות משועבדים תחת עולו של ילדון בן שש עשרה.

לפי זאת הסביר רבי חיים פשט בפסוק: "אל תהיו כסוס כפרד אין הבין" (תהילים לב, ט). לכאורה הפסוק טעון ביאור רב: דוד המלך אומר פסוק אחד קודם: "אשכילך ואורך בדרך זו תלך איעצה עליך עיני". והכל מטים אוזן בסקרנות מרובה במה בא דוד המלך להשכיל אותנו? איזו עצה הוא בא להעניק לנו שישנה את חיינו הרוחניים? והנה הוא ממשיך לומר: "אל תהיו כסוס כפרד אין הבין".

וכי פעם שמעתם דרשן שנכנס לבית המדרש והחל לשאת דברים לפני שומעי ליקחו: "רבות! אל תהיו כמו סוסים! אל תהיו אוילים כפרד!". הרי ללעג וקלס יחשב בעיני השומעים? ומה עומק כוונת דוד המלך להורות בזה?

אולם כעת, אמר רבי חיים, מבין אני את ביאור הדברים:

אנחנו לעזרתך בכל ענין ונושא בדרך לעלות מעלה מעלה.
צוות מורחב של 'מוקד הישיבה' לעזרתך בכל יום בשעות הערב
בין השעות 7:30-10:30 בערב ★ שיחת חינם

1-800-20-18-18

הוסיף עוד שעות לעיון והעמקה בפרשיות אלו וביסודות האמונה בכלל. הוא היה מסוגל לשבת במשך שעות מול ספר בראשית ולהגות בו שוב ושוב, לדלות דברי חיזוק ודביקות מתוך יראה עילאית והתרגשות עצומה.

לפני תקופה התפרסמו 'רשימות תלמידים', בין הדברים הובא שבהזדמנות מסויימת כשנכנס אליו תלמיד קרוב, וראה אותו יושב מול חומש בראשית, ניכרה פליאה בפניו של התלמיד. הרב שך שהרגיש בזה נימק את מעשיו, כך:

"רבינו יונה ב'שערי תשובה' כותב שכוונת המשנה באבות 'בן שישים לזקנה, בן שבעים לשיבה', שככל שהאדם מזדקן, עליו להמעיט בעסק העולם ולהתייחד להתבונן ביראת השם ותיקון הנפש. את ה'בן תשעים לשוח' מסביר הרבינו יונה 'כי אחרי שהגיע לתשעים ראוי לו להיות כל עסקו בתפילות ובתהילות השם ולהשיח בנפלאותיו'."

"לכן, מעיקר הדין", סיים הרב שך, "אני אמור לשבת כל היום עם 'תהילים', אלא שאני מתעצל לעשות כן והדבר קשה עלי. אך כשאני יכול ומסוגל לכך אני לפחות מתבונן בחומש בראשית..."

מפליא למתבונן!

(מתוך הספר 'אוצרותיהם אמלא')

ובמדבר מעיינותיו היו נתונים בחומש בראשית. בשיחות המוסר שמסר בישיבה בכל השנה היה משמיע כסדר הארות חדשות או דבר חיזוק כל שהוא שהתעורר מחומש בראשית. הרגישו בו שהיסודות הללו מלווים אותו כל העת.

כמה מופלא היה זה לראות יהודי כמון הרב שך, אדם גדול בענקים, אשר כגובה הארזים גובהו, ממרום גילו ומפסגת השגותיו, מוצא לנכון להתמקד דוקא בפסוקים הנראים כה פשוטים ומוכרים לנו מילדות. במרץ נעורים ובסערת רוח היה פותח את חומש בראשית, ולומד עוד פעם ועוד פעם בכזו התפעלות ורגש. כשהוא מפטיר בהתפעלות: "הרי זה צועק בורא עולם! זה צועק גדולת השם!"

לעיתים הוא היה פותח את החומש ומקריא את הרש"י הראשון: "אמר רבי יצחק לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מ'החודש הזה לכם'... ומה טעם פתח בבראשית משום 'כח מעשיו הגיד לעמו'...". אז היה מתייפח בבכי, ואומר בהתרגשות: "כמה עלינו להודות לקדוש ברוך-הוא שפתח את התורה ב'בראשית ברא'!... כמה הכרת הטוב מוטל עלינו להביע כלפי ה' יתברך שגילה לנו סדרי ורזי הבריאה!..."

כך חי במשך כל ימי חייו, אך במיוחד מאז הגיעו לגיל התשעים, אז

אנחנו מחכים לך

צוות מורחב של 'מוקד הישיבה' לעזרתך בכל יום בשעות הערב

חייגו: 1-800-20-18-18

או בטל': 073-7078388

אתה בחור למדן, אמרתי לאברימי, תנסה לחשוב מה יכול להיות התרוץ. מוחו של אברימי התקמט במאמץ אבל הוא לא מצא מה לומר. אחרי שהלכתי להכין כוס קפה לשנינו התיישבתי מולו שוב ואמרתי לו: את התירוץ לשאלה הזו ששמעתי מאאמו"ר שליט"א אני רוצה להעביר לך

קבלו את העצה בדרך להיות שם בין גדולי ישראל

מאת: הרב ישראל היימן

באותו ערב השתדלתי שהבית יהיה מסודר, התפנית מכל עיסוקי ואפילו את הפלאפון השארתי על שקט, רציתי להיות מרוכז ודרוך לקראת הביקור של אברימי אצלי בבית.

אברימי הוא בחור חביב ונחמד במקור... הוא בן של ידיד שלי שהתקשר באותו בוקר וביקש בדחיפות שאני אפגוש את בנו מחמדו שמושהו לא טוב עובר עליו.

כשהתעניינתי מה הבעיה הוא סיפר על בחור מתמיד נפלא ובעל כישרון השוקד על דלתי התורה והיראה בישיבה קטנה חשובה, נו, אז איפה הבעיה, לא הבנתי, עד מהרה הוא הסביר לי: זה מורכב מאוד, הוא אמר לי, הוא מתמיד נפלא וזה לכשעצמו עושה לנו נחת גדולה אבל מה שקרה בתקופה האחרונה זה שהוא הפסיק לגמרי לדבר עם חברים הפסיק להתייחס לעולם שמסביבו, אפילו עם אחיו ואחיותיו בשולחן שבת הוא כמעט לא מחליף מילה, גם איתנו ההורים הוא כמעט לא מוצא זמן לדבר.

אתה מבין את המורכבות? זה לא משהו שאתה יכול להגיד שהוא עושה לא טוב, הוא לומד בכל רגע פנוי וזה הדבר הכי משמח אותנו בעולם, בכל זאת אנחנו מרגישים שיש כאן משהו לא בריא, אני לא יודע לשים עליו את האצבע אולי אתה תוכל לעזור לי. ואל תגיד לו, אמר לי ידידי האבא רגע לפני שניתקה השיחה אחרי שסיכמנו מקום ושעה לפגישה עם אברימי, את הסטיפלער שצריך כל יום לדבר כמה דקות וכל זה הוא יודע, הוא גם עושה את זה כמי שכפאו שד אבל זאת לא הנקודה, הוא התנתק מהעולם לחלוטין בצורה שלא תואמת את הגיל והסביבה.

דקות לפני שאברימי נכנס אלי לסלון ניסיתי לעשות לעצמי סדר בראש, לא הייתי בטוח אם מדובר על מקרה של בחור שלקח מושגים נעלים ומצוינים בצורה לא בריאה או על בחור מצוין שההורים שלו לא מספיק יודעים להעריך או להבין את ההתמדה שלו. חשבתי לעצמי שזה הדבר הראשון אותו אני צריך לבדוק.

חמש דקות אחרי שאברימי נכנס לסלון הבנתי שזה גם וגם, בחור מצוין שבאמת שואף לגדלות, דיברו איתו בלי סוף על מושגים של התמדה ושקיעות בלימוד ואף אחד לא הסביר לו איך צריך לעשות את זה אבל אין כאן שום דבר לא בריא, הוא באמת רוצה להתמיד ולעלות במעלות בית ה' והוא רק צריך הדרכה קלה, וכן, גם להרגיע

קצת את ההורים שהכל בסדר איתו.

אני לא יכול לתת לו הדרכה איך כמה ומתי ללמוד קודם כל כי אני לא מספיק מכיר אותו ודבר שני לא אני זה שמוסמך לזה, דברים כאלו צריכים לבוא בהדרכה צמודה של הצוות בישיבה.

נשארה לי רק המשימה ה'פשוטה' לשכנע אותו לגשת למשגיח או לר"מ שלו בשביל לקבל הדרכה, נו, לך תשכנע את מי שהוא באמת המתמיד של השיעור שלו ללכת לקבל הדרכה מיוזמתו מהמשגיח...

פתחת לי את פרקי אבות, בפרק ב' משנה ח', והראתי לו ש'הממשיך' של הלל הזקן בהנהגת עם ישראל היה ר' יוחנן בן זכאי, אתה בוודאי יודע, המשכתי, שבגמרא במסכת סוכה כתוב שר' יוחנן בן זכאי היה קטן תלמידיו של הלל הזקן, "גדול שבכולם ר' יונתן בן עוזיאל קטן שבכולם ר' יוחנן בן זכאי, אמרו עליו על ר' יוחנן בן זכאי שלא ההניח מקרא ומשנה גמרא הלכות ואגדות" וכו' וכו' הגמרא שם מאריכה בידיעותיו של ר' יוחנן, מכל מקום השאלה היא ברורה: מדוע את

ה"קיבל מהלל ושמאי" את מסירת התורה לדורות הבאים ירש ר' יוחנן שהיה קטן התלמידים? לא היה ראוי להעביר את התורה על ידי גדולי התלמידים והיותר חשובים שבהם?

אתה בחור למדן, אמרתי לאברימי, תנסה לחשוב מה יכול להיות התרוץ. מוחו של אברימי התקמט במאמץ אבל אחרי דקה וקצת גם הוא לא מצא מה לומר.

אחרי שהלכתי להכין כוס קפה לשנינו והשארתי אותו במתח עוד

אני שתקתי, לא עניתי להם. לא עניתי לגאון הגדול רבי אליקים כהנא שליט"א ראש ישיבת 'שער הרחמים' על התהייה שלו, וגם לא לגאון הגדול רבי ברוך כהן שליט"א, ראש ישיבת 'שער הפרחים' על התהייה ההפוכה שלו. אבל בלב שלי אני יודע את האמת

הסיפור המיוחד של אליקים וברוך, על הישיבות של פעם, ומה זה מלמד אותנו

לאחד נקרא 'אליקים' ולשני נקרא 'ברוך'. כמו כן אני משנה פרטים נוספים, כדי לטשטש את הזהות שלהם. שניהם היו בחורים מאוד טובים, זכיתי ללמוד בחברותא גם עם אליקים, וגם עם ברוך, וכך היתה לי האפשרות אפילו להשוות ביניהם. ההבדל ביניהם היה בעיקר ברקע ממנו באו. אליקים היה בן של ראש ישיבה מפורסם, אביו נחשב לאחד מגדולי הלמדנים בעולם הישיבות, באותה העת הוא אפילו הדפיס את הספר השני או השלישי שלו, ואני זוכר עד היום את ארשת החשיבות שהיתה נסוכה על פניו של ברוך כשהוא הביא את הספר החדש של אבא שלו, וקבע לו מקום באוצר הספרים של הישיבה. לעומתו ברוך בא ממשפחה מאוד פשוטה. אבא שלו היה מתפרנס מתיקון אופניים ועגלות של תינוקות, ואמא שלו היתה עובדת ניקיון. כולנו הכרנו את הרקע של שניהם, אבל לא ייחסנו לזה חשיבות רבה. שניהם היו אהובים וברורים, שניהם היו מטובי הבחורים בישיבה, וזכו ליחס מכבד. אף אחד לא לעג לברוך חלילה וחס בגלל הרקע הפשוט שלו, ואף אחד לא קינא באליקים יתר על המידה בגלל

אצלנו בישיבה, לא היה שום איסור על 'נגנים' או טלפונים סלולאריים, גם לא היו שום כללים לגבי צבע הצעיף וסגנון הנעליים. בחדרי הפנימייה לא היתה שום הגבלה לגבי שעות הפעולה של המזגן. עשינו חיים! בטח אתם חושבים שלמדתי בישיבה לבחורים חסרי גבולות. אולי איזה סוג של ישיבה לבחורים שלא מסתדרים עם המסגרות הרגילות... אבל לא. זאת היתה ישיבה סטנדרטית לחלוטין, אפילו אחת הטובות ביותר... אז למה באמת כל הדברים האלו לא נקבעו בתקנון מסודר על ידי הנהלת הישיבה? בעיקר בגלל שאז עוד לא המציאו את ה'נגנים', ואם מישהו היה מספר לנו שיש לו מכשיר טלפון שאפשר לטייל אתו ברחוב ולשוחח באמצעותו שיחה טלפונית בלי להתחבר לשום חוט או כבל כלשהו, היינו קושרים את ידיו ורגליו ושולחים אותו לאשפוז בכפייה. ההגבלות אצלנו היו על סוג ה'ווקמן'. אם אתם לא יודעים מה זה, תשאלו את אבא והוא יסביר לכם. לא הגבילו אותנו בסגנון לבוש, כי לא היה דבר כזה 'סגנון לבוש'. לכל בחורי הישיבה היו בגדים זהים, המונח 'מותגים', הומצא מאוחר יותר, או לפחות חדר לעולם הישיבות מאוחר יותר. אה, מזגן כבר כן היה בדור שלי, אבל לא בפנימייה של הישיבה. אפילו לא בבית המדרש... זה היה משהו שרק יחיד סגולה נהנו ממנו באותן שנים. נו... אז מה אני רוצה לומר לכם בזה, שאני כבר קצת זקן ושהזקן שלי כבר ידע ימים כהים יותר? לא בדיוק.

אליקים וברוך

אני רוצה לספר לכם את הסיפור של שני חברים שלמדו איתי בישיבה. מאחר והסיפור הזה כולל גם חלקים פחות חיוביים, וכדי שלא להיכשל חלילה בלשון הרע, אני קורא להם בשמות בדויים.

וגם ברוך. אנחנו אפילו שומרים על קשר למרות שמאז כבר חלפו כשלושה עשורים, פלוס מינוס.

אליקים אכן זכה לשם ולתהילה, כוכבו זרח בעולם הישיבות כר"מ צעיר ולמדן בעל שם. 'הבן של' התגלה כתלמיד חכם לא קטן בכלל, ואנחנו כולנו שמחנו בשמחתו.

ברוך לעומתו היה 'בן בלי שם', הוא הצליח להשתחל לאיזה כולל מכובד, ולמד שם בשקידה מבוקר ועד ערב, אברך כולל רגיל מן השורה, בלי שום משרה, תואר או הדר.

אחרי שנתיים, שמעתי מאליקים שהוא עובר לישיבה אחרת. לרגע חשבתי שהוא מאוד מבוקש ומישהו החליט לחטוף אותו מהישיבה הקודמת בה לימד, אבל אז הודה אליקים באוזני ש... בישיבה בה הוא משמש כר"מ כבר שנתיים, רמזו לו שכדאי שימצא לעצמו מקום חדש, כדי שלא יצטרך לחדור לכולל כאחרון האברכים... אין להם משרה פנויה עבורו לשנה הבאה.

כך הוא עבר מישיבה לישיבה, עד שלבסוף הצליח להתברג בישיבה אחת לאורך ימים ושנים, אבל בשיחות שהוא מקיים איתי הוא מספר לי שהבחורים לא אוהבים לשמוע אותו. הם מעריכים אותו, הוא בהחלט נחשב ללמדן בקנה מידה, אבל משום מה, החידושים שלו לא זוכים למצוא חן בעיני הבחורים, הם לא אוהבים את הסגנון שלו ואת הצורה בה הוא מלמד...

ומה קורה עם ברוך? ובכן, בכולל בו הוא לומד, יש גם אברך שאחיו מכהן כראש ישיבה מפורסם מאוד, ואותו אח 'שידך' בין החבר שלו אליקים ובין אחיו ראש הישיבה. בתוך זמן קצר, הפך ברוך, שאביו היה מתקן אופניים, לר"מ באחת הישיבות הטובות ביותר. הבחורים מחזרים אחריו, נדחקים בשיעורים שלו, ושותים בצמא את כל דבריו.

גם עם ברוך אני משוחח מדי פעם. הוא לא מבין למה הבחורים כל כך רודפים אחריו. "אני לא אומר סברות כאלו מיוחדות, אני גם לא מחדש חידושים כאלו יוצאי דופן. אני בסך הכל כמו כל אברך שלומד כבר שנים רבות בכולל, זוכה לומר את המהלך של הסוגיות בצורה חלקה, ולסכם אותן בצורה ברורה. למה הם כל כך מתלהבים מהשיעורים שלי? אין לי שום הסבר לזה?".

אני שותק, לא עניתי להם. לא עניתי לגאון הגדול רבי אליקים כהנא שליט"א ראש ישיבת 'שער הרחמים' על התהייה שלו, וגם לא לגאון הגדול רבי ברוך כהן שליט"א, ראש ישיבת 'שער הפרחים' על התהייה ההפוכה שלו.

אבל בלב שלי אני יודע את האמת. והאמת היא שכל אחד מהם זוכה לתלמידים שמשקפים בדיוק את האופן שבו הוא למד אצל רבותיו. אחד היה מכבד אותם ומעריך אותם, שתה בצמא את דבריהם וזכה לצמוח למרביץ תורה גדול בעצמו, והשני, ובכן... אתם כבר מבינים לבד את ההמשך, וגם מבינים לבד, למה אני מספר לכם את הסיפור הזה, ואיזה מוסר השכל אנחנו צריכים להוציא ממנו.

(כל השמות כאמור, בדויים)

הרקע המכובד שלו. פירגנו לו מכל הלב, ודווקא ראינו בכך כבוד גדול שראש הישיבה המפורסם שולח את הבן שלו ללמוד דווקא בישיבה שלנו, מה שאומר שזאת באמת ישיבה מאוד טובה...

גם אליקים וגם ברוך, היו לומדים בכל הסדרים מתחילה ועד סוף ללא הפסקה, כולל סדרי לימוד שקבעו לעצמם בשעות בין הסדרים. שניהם היו משקיעים מאוד בלימוד, מתאמצים וגם זוכים להצלחה גדולה מאוד, שלא מנעה מהם להמשיך ולהתאמץ, להרוויח עוד כמה דקות של לימוד, ולהרחיב ידיעות בתורה הקדושה.

אבל היה ביניהם עוד הבדל קטן מאוד... היכולת לקבל! כשהמגיד שיעור היה אומר איזו סברא משל עצמו, ההבדל היה זועק לשמים. ברוך היה מתייחס אליה ברצינות רבה. לפעמים הוא קיבל אותה בהסכמה ולפעמים טען כנגדה תוך שהוא מנסה להבין אותה לעומק.

שווה בין שווים

לעומתו, אליקים היה מתייחס לסברות הללו בביטול. 'בסדר', המגיד שיעור אומר ככה, אנחנו לא חייבים לקבל את דעתו, זה בכלל לא משנה מה הוא חושב. אפשר להמשיך הלאה...".

גם כשהמגיד שיעור לא אמר את דעתו שלו, אלא רק למד פשט באחד הראשונים, אליקים תמיד היה מפקפק בהסברים שלו. מי אומר שזה משהו שהתכוון אותו 'ראשון' לומר, אולי הכוונה אחרת.

גם ברוך היה שואל, אבל הגישה היתה שונה. ברוך ניסה לברר, להתעמק, להבין. הוא התייחס למגיד שיעור ברצינות רבה וניסה להבין אותו, ואילו אליקים...

כך היה לכל אורך התקופה בה למדנו יחד בישיבה. ברוך היה תמיד מנסה להבין כל סברא שאמרו לנו רבותינו הר"מים וראש הישיבה, ואליקים לא היה מתלהב מהסברות שלהם, ומטיל ספק באופן בו הבינו את דברי הראשונים.

ברוך היה כותב את הסיכומים ולא ויתר על כל חידוד או תובנה של הר"מ, ואליקים גם הוא היה כותב סיכומים, אבל הוא לא הכניס בסיכומים שלו את ה'סברות' של מי שלדעתו לא זכה להגיע ליכולת למדנית גבוהה מספיק.

אני זוכר שבאותה התקופה, התפלאתי מאוד על אליקים למה הוא מזלזל ככה ברבני הישיבות. אפילו שאלתי אותו באחת הזדמנויות, והוא הסביר לי שמאחר והוא יודע שהוא צפוי לקריירה מכובדת בעולם הישיבות כבנו של ראש ישיבה חשוב ונערץ וכבחר שנחשב לאחד הטובים בישיבה, בוודאי גם הוא יזכה שנים אחדות לאחר חתונתו להתמנות כר"מ ובהמשך כראש ישיבה, ולכן הוא שווה מעמד לרבני הישיבה שלנו. הם אומנם קצת יותר מבוגרים, יש להם קצת יותר ניסיון ואי אפשר לבטל אותם לגמרי, אבל הם בדיוק כמוהו, הם מגידי שיעורים וגם הוא עומד להיות מגיד שיעור ממש בקרוב...

סיבה ותוצאה

עברו שנים, כולנו זכינו להתחתן בשעה טובה, גם אני, גם אליקים

שאל רבי אריה שאלה עצומה, אינני מבין את מהות שאלת הגאון - "למה לו חיים", וכי לא כדאי לו לאדם לחיות בשביל שיוכל ללמוד, להתפלל ולקיים מצוות, גם אם לא הגיע למדרגה של שבירת המידות? כל אלו אינן סיבות מספיקות כדי להעניק לו חיים?

אמר רבי אריה יסוד עצום ונורא; בהכרח שחיי האדם באים לידי ביטוי ומיצוי דווקא על ידי שתיתקן את מידותיו, ונעשה לבעל מידות טובות. הבחינה שבה נבחנת אישיות האדם, היא דווקא אם קיימות בו מידות טובות.

אדם שהוא בעל מידות רעות ומושחתות, ומיצר ומריע לזולתו חלילה, הרי הוא רחוק ממידותיו של הקדוש ברוך הוא - מקור הטוב, הרחמים והחמלה, ומתרחק מקרבתו, ובכך, למעשה, הוא פועל נגד התכלית שלשמה נברא - היא קרבת אלוקים. אם כן נזעקת השאלה מאליה "למה לו חיים?". אדם שעושה נגד התכלית שעבורה נוצר, מדוע יש לו צורך בחיים הללו!

כמה נאים הדברים למי שאמרם. הם מגלמים את דמותו של רבי אריה, שתמיד זכר ללא הרף את חובתו בעולמו, להידבק במידותיו של הקדוש ברוך הוא. בכל שיגו ושיחו הרגישו - הטבה! מידות טובות! דרך ארץ! ויתור!

משראיתי שכך הם פני הדברים, החלטתי להקדים בחמש דקות ולהגיע בשעה 6:15, ואכן כך עשיתי למחרת, הגעתי חמש דקות מוקדם יותר וחיכיתי בשמחה ובהנאה לרב שהגיע בשעה הקבועה. למחרת נכונה לי הפתעה, כשהגעתי בשש ורבע, הרב כבר עמד שם, ממתין לי, ולא נותן לי לחכות שם.

אבל לא ויתרתי, קשה היתה עלי המחשבה שרב וגדול בישראל ימתין ברחוב ברוחות ובגשמים, והחלטתי לוותר על כמה דקות שינה ולהקדים בעוד חמש דקות כך שהגעתי מתחת לביתי בשעה 6:10 ושמח לראות שהוא עדיין לא שם עומד ומצטנף במעילו, אבל כמו שאתם כבר מבינים, השמחה ארכה יום אחד בלבד, למחרת הוא כבר המתין לי בשעה זו, וכך אני מושך את השעון אחורה, וגם הראש ישיבה עושה כך, עד שנשברתי, כשראיתי שאני כבר מקדים לפני שש בבוקר, אמרתי לראש הישיבה שאני חוזר לשעה הראשונה שש וחצי...

המגיד מישרים הגאון רבי אליעזר טורק שליט"א בספרו 'אוצרותיהם אמלא' מספא את ששמע על דודו - רבי אריה, ממשגיח ישיבת מיר - ברכפלד הגאון הצדיק רבי ראובן הכסטר שליט"א:

הגאון מוילנא כותב בספרו 'אבן שלמה' (פרק א אות ב): "עיקר חיות האדם, הוא להתחזק תמיד בשבירת המידות, ואם לאו למה לו חיים?".

המשך מעמוד 11 | המשגיח הנערץ הגה"צ רבי נתן כהן זצוק"ל

ביום שישי אחד הוא מצא אותי ישן בשעת סדר א' בפנימייה אחרי ליל שישי ארוך בו למדתי ו'עשיתי משמר' כמקובל... כשהוא העיר אותי ושמע שאני ישן כיון שעשיתי 'משמר' הוא התרעם לעומתי, "אז מה, אתה נמצא כאן בישיבה בשביל ללמוד להפוך יום ללילה ולילה ליום? מי התיר לך את זה?!" הוא אמר את המשפט ועזב את החדר, היום אני יכול לספר שההערה הזו לא גרמה לי להופיע בסדר באותו יום שישי אבל כמדומני שמאז החשק שלי לעשות משמר בלילות שישי ירד פלאים, מהמשפט הקצר שלו קיבלתי את המימד הנכון וההסתכלות האמיתית על הנושא, לפעמים זה בא ממקום טוב אבל הרבה פעמים היצר הוא דווקא זה שמפתה את הבחור ללמוד בשביל מטרותיו שלו, להפוך יום ללילה ולילה ליום...

כל עובד ה', מחפש את השלימות, לפעמים כשנמצאים בצומת דרכים או באיזה התלבטות מרגישים נבוכים מה ואיך לעשות, אז העצה היחידה היא "שאל אביך ויגדך זקינך ויאמרו לך" ועל זה אנו מובטחים שכל הנוטל עצה מן הזקנים אינו נכשל.

בלי שום איזכור לנושאים שיכולים לגרום אי נעימות, הביקור היה נעים וכלל התעניינות מקיפה על הבחור ועל משפחתו כאילו אנחנו נמצאים באיזה מפגש חול המועד משפחתי נחמד...

מיותר לציין שכשהבחור הבריא בס"ד אחרי כמה ימים הוא הקדיש מאמצים מרובים לכך ששוב המשגיח לא יצטרך אפילו למצוא מתי כן לדבר איתו שיחות קצת אחרות...

גם שיחותיו של המשגיח התאפיינו בצורה הייחודית להם, הם לרוב התנהלו ברוגע ללא הרמת קול מיוחדת, בלי שום עזרים ופעלולים של רטוריקה אבל הם היו שיחות תובעות וחזקות שיישרו את קו החשיבה של כל מי ששמע אותם, הם היוו 'מצפן' לכל בחור בישיבה לבדוק איך מתייחסים על פי האמת לנושאים האקטואליים שעמדו על הפרק, במקוריות מיוחדת ובהבטה קלמאית אמיתית הוא נתן לנו את המימד הנכון על החיים ותהפוכותיהם ולפעמים נדהמנו מעומק המחשבה שלו ומההבנה שלו בכל מה שקורה איתנו - בחורים צעירים שחיים במרחק עשרות שנים ממנו.

חדש! חדש! חדש!

טיפים מיוחדים לקבלת "גישמאק בלימוד"

עכשיו עבורכם

חייגו 077-222-2666 < שלוחה מס' 3 > 2

את הצבע ללחייו החיוורים אך ליבו העמוס רגשי אשם כבדים, ממשיך לרבוץ על מצפונו ולהציק לו מאוד. 'למה עשיתי זאת להורי' היקרים? מה רע עשו לי שכך גמלתי להם?' 'איך אני מבקש מארי שלי להתנהג אלי בצורה מכובדת, בעוד שהתנהגותי אל הורי היתה לוקה בחסר?'

וייקץ והנה חלום

יעקב מתעורר משנת צהריים עמוקה. הכל היה נראה כל כך אמיתי. אבל הנה, על לוח השנה שמולו מתנוססת השנה "תשפ"ג", והנה הוא נמצא כרגע בחדרו שבישיבה וארי כמובן עוד לא נולד... אז אפשר עוד לתקן!!!

בתת הכרתו חש הוא כי את התסריט הזה כבר חווה בעבר הרחוק, אבל לשם שינוי - אז עמד מצדו האחר של המתרס. מעמקי זכרונו צפים ועולים לפתע תמונות נשכחות, תמונות המזכירות מאוד את המצב הנוכחי עם ארי שלו. זה היה - אם אינו טועה בשנת תשפ"ג, אז חזר מהישיבה גדולה אחרי חצי שנה של לימודים. זוכר הוא במעומעם איך שהוריו התרעמו עליו באותה עת.

הוא נזכר איך בשעתו עניינו אותו למשל חבילת העלוניים יותר מכל דבר אחר, בזמן שהוריו שלו רצו לנהל אתו שיחה כלשהי. זהו זה. 'ישנו כאן, אפוא, סגירת מעגל, והגורל ללא ספק מתנקם בו. הוא חש ברע. כוס מים שמישהו דאג להביא לו, מחזיר אמנם מעט

לכל אדם, מתייחס לכל אחד, מאיר פנים לכל יהודי פשוט וגם לגויים, היה נעים להיות במחיצתו, לא מכביד, כנראה לכן הוא זכה להנהיג את הדור ולהיות הממשיך של הלל ושמאי. אתה מבין אברימי? אתם מבינים כל האברימלעך לאלפיהם ששקועים בעמקה של הלכה?

הארת פנים היא לא משהו ששייך לאלו שיש להם זמן מיותר... הקדמת שלום ויצירת אווירה נעימה סביבכם היא לא משהו שסותר את ההתמדה, זהו חלק בלתי נפרד מסולם העליה, זהו סעיף שלא שייך לדלג עליו בדרך העולה בית קל, אין דרך להתחמק מזה. השאלה איך עושים את זה וכמה המינון הנכון, את זה ישאל אברימי את המשגיח שמכיר אותו או את הר"מ שאיתו הוא מתייעץ תמיד. אבל לפחות שזה יכנס למודעות שלנו, שכל אברימי או מוישלה או יענקב או מאירקה שרוצים בכל ליבם לעלות ולעלות ויום אחד להגיע לדרגה של מוסרי התורה, יום אחד להיות שם בצמרת הגבוהה ביותר של גדולי ישראל, שידעו שהדבר האחד והיחיד זה התמדה ולימוד התורה אבל זה חייב ללכת שלוב זרוע עם הקדמת שלום לכל אדם, עם הארת פנים, עם אווירה נעימה. זמן חורף בריא ומוצלח!!!

כמה דקות ארוכות התיישבתי מולו שוב ואמרת לי לו כן: את התירוף לשאלה הזו ששמעתי מאאמו"ר שליט"א אני רוצה להעביר לך, אם תרצה בתירוף הזה מונח הסוד הכמוס, החידה המרכזית בחייו של בן הישיבה, התירוף על הקושיה הזו יביא אותך למסקנה הנכספת, איך נהיים גדול הדור?!...

כי הרי כתוב כאן שר' יוחנן היה מתמיד עצום ועם כל זה היה קטן התלמידים אבל בסוף נהיה גדול הדור ומוסר התורה. נו אז מה הסוד? מה התירוף? אברימי כבר היה חסר סבלנות. לרגע הזה חिकיתי, עכשיו הוא כשיר לקבל את מה שאני יאמר לו ולהבין שבאמת הדברים הבאים הם חלק משלבי העלייה שלו במעלות התורה ועבודת ה', חשבתי לעצמי. מסכת ברכות למדת פעם? שאלתי אותו, אברימי הנהן בראשו, את דף י"ז אתה זוכר? ההנהון הפך להיות מאולץ יותר... ובכן, שם כתוב כך ואני מצטט: "אמרו עליו על ר' יוחנן בן זכאי שלא הקדימו אדם שלום מעולם ואפילו נכרי בשוק" זהו! זה הסוד! שמעתי? ר' יוחנן המתמיד הנורא שראשו שקוע בדקדוקי תורה ובקי בשיחת מלאכים ושיחת שדים שולט במעשה מרכבה ושאצלו הוויות דאביי ורבא נקראים 'דבר קטן' הולך בשוק ומקדים שלום

צוות מורחב של 'מוקד הישיבה'
לעזרתך בכל ענין ונושא
1800-20-18-18

או בטל' 073-7078388 * השיחה חינם

המוקד פעיל בימים א-ה, בין השעות 19:30-22:30

**מרגיש
לבד?**

אנחנו נקשיב לך!

אנחנו מחכים לך

צוות מורחב של 'מוקד הישיבה' לעזרתך בכל יום בשעות הערב

חייגו: 1-800-20-18-18

או בטל': 073-7078388

